

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України

з питань освіти, науки та інновацій

25 лютого 2026 року

Веде засідання Голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день, шановні колеги! Я так розумію, що можемо починати, всі приєдналися.

Отже, розпочинаємо засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій. Сьогодні в порядку денному пропонується 6 питань.

Перше. Про стан та проблеми використання у 2025 році субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам за напрямками.

Друге. Про результати розгляду питань, порушених в електронній петиції, оприлюдненій на офіційному вебсайті Верховної Ради України 19 листопада 2025 року щодо недопущення звуження прав та гарантій освітян.

Третє. Про проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів у зв'язку з прийняттям Закону України "Про порядок вирішення окремих питань адміністративно-територіального устрою України" та зміною адміністративно-територіального устрою України.

Четверте. Про проект Закону України про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Словенія про технічне та фінансове співробітництво.

П'яте. Про проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо меценатської діяльності у сфері культури.

Шосте. "Різне".

Шановні колеги, чи є в когось доповнення, зауваження, пропозиції до порядку денного?

Так, Романе Павловичу, будь ласка.

ГРИЦУК Р.П. У мене є пропозиція розглянути четвертий, п'ятий пункти спочатку, це одна ратифікація, ми не основний комітет, там немає питань, і один закон, там де ми теж не є основним комітетом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не проти. Колеги, ви не заперечуєте?

Тоді пропоную з урахуванням зауважень Романа Павловича затвердити порядок денний. Хто – за, прошу проголосувати.

ГРИЩУК Р.П. Грищук – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, хто – утримався? Проти? Немає.

Добре. Одноголосно рішення прийнято.

Переходимо тоді до четвертого пункту порядку денного. Про проект Закону України про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Словенія про технічне та фінансове співробітництво (реєстраційний номер 0358), поданий Кабінетом Міністрів України.

Доповідачем є представник уряду. Співдоповідачем є Роман Павлович Грищук.

Хто від уряду буде доповідати?

ФІЯЛКА Н.М. Доброго дня.

Міністерство закордонних справ присутнє, можливо, якщо немає колег з секретаріату Кабінету Міністрів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ФІЯЛКА Н.М. Так, вітаю. Значить проект Закону України про ратифікацію згаданої угоди розроблено Секретаріатом Кабінету Міністрів... *(не чути)* Зазначену Угоду про технічне та фінансове співробітництво підписано 30 жовтня 2025 року. Угода спрямована на створення рамкових умов для залучення технічної та фінансової допомоги з боку Уряду Республіки Словенія. Угодою визначаються види та форми надання допомоги, насамперед це передача ноу-хау, тренінги, консультації, поставка обладнання та матеріалів, впровадження нових технологій і надання грантів, механізми погодження проектів технічної та ... *(не чути)* Здійснення реформ... *(не чути)* відносин.

Проект закону погоджений усіма причетними центральними органами виконавчої влади без зауважень. Просимо підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Роман Павлович, будь ласка.

ГРИЩУК Р.П. Коротко доповню. ГНЕУ не заперечує щодо ратифікації угоди як такої. Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу, який є головним, розглянув на своєму засіданні та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді за наслідками розгляду у першому читанні прийняти за основу і в цілому. Міністерство освіти і науки не має пропозицій та зауважень до тексту законопроекту.

Ми розглянули цю ратифікацію на підкомітеті з питань освіти в продовження*** і ухвалили рішення прийняти зазначений проект закону за основу та в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Романе Павловичу.

Колеги, чи є необхідність обговорювати цей проект закону? Якщо ні, то переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування проект рішення комітету.

Перше. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1-го частини першої... *(не чути)* проект Закону України (реєстраційний номер 0358), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами його розгляду у першому читанні прийняти за основу та в цілому.

Направити цей висновок до Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу, визначеного головним з підготовки цього законопроекту.

Хто – за, прошу проголосувати.

ГРИЩУК Р.П. Гришук – за.

ПША Н.Р. Піпа – за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

КОЛЕБОШИН С.В. Колебошин – за.

ГРИШИНА Ю.М. Гришина – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чекаємо на Володимира Воронова.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто – утримався? Проти? Немає. Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт 5. Про проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо меценатської діяльності у сфері культури (реєстраційний номер 14276), поданий Кабінетом Міністрів України. Доповідачем має бути представник уряду, співдоповідачем Роман Павлович Гришук.

Хто від уряду буде представляти законопроект?

ВЕРБИЦЬКИЙ І.І. Доброго дня.

Мене звати Іван Вербицький, я заступник міністра культури. Власне, справді ми розробили цей законопроект, оскільки сфера культури зараз, як і багато інших сфер, має проблеми з коштами та не потерпає від надмірності і бюджетного фінансування теж, і від якихось інших ресурсів. Саме для цього, власне, Міністерство культури працює в різних напрямках, щоб залучати кошти у сферу культури і працюючи з нашими міжнародними партнерами, і очевидно, що працюючи з українськими бізнесами в тому числі. І для того, щоб створити загальну рамку для цього процесу, для процесу меценатства, власне був розроблений цей законопроект, який, власне, і встановлює ключову рамку для меценатської діяльності в сфері культури і, власне, дуже потрібен для того, щоб ця діяльність була систематизованою і відбувалася відповідно до найкращих світових європейських практик.

Дуже просимо підтримати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Іване, можна запитати, а що конкретно він пропонує меценатські дії, в підтримці меценатської діяльності?

ВЕРБИЦЬКИЙ І.І. Так, власне, він наразі не встановлює якихось певних податкових пільг чи таких схожих речей, оскільки в нашому міжнародному зобов'язанні ми відповідні податкові пільги і їхнє встановлення наразі обмежили. Але ми маємо план, яким чином на виконання законопроекту, якщо він буде ухвалений, ми зможемо це зробити постановами Кабінету Міністрів. Зокрема у вигляді таких, ми це називаємо умовно "меценатський кешбек", коли гроші фактично не виходять з державної системи, але якась частка на спеціальному рахунку опиняться і може бути потім використана для сплати податків. Власне для того, щоб ці механізми запуснути, нам потрібен рамковий закон, який визначить, як би встановить чіткі визначення та які є ролі різних учасників цього процесу. І вже завдяки цьому ми зможемо на рівні підзаконних актів запропонувати такі речі власне для наших меценатів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую. Роман Павлович, будь ласка, вам слово.

ГРИЦУК Р.П. Ми не є основним комітетом. Основний є Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики. Ми розглядали цей законопроект на засіданні підкомітету, особливу увагу звернули на зауваження Головного науково-експертного управління, там було щодо країни-агресора і участі його як бенефіціарного власника і як мецената. Ми проговорили це з заступником міністра, вони абсолютно погоджуються з пропозиціями і зауваженнями, які є в ГНЕУ, їх абсолютно реально виправити при підготовці до другого читання.

Висновки. Міністерство освіти і науки повідомило про відсутність зауважень та пропозицій. Міністерство економіки, докільця та сільського господарства України повідомило про відсутність зауважень та пропозицій. Міністерство культури – розробник законопроекту. Державне агентство України з питань мистецтва та мистецької освіти також повідомило про відсутність зауважень до законопроекту. Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування "Українська асоціація районних та обласних рад" висловила підтримку законопроекту.

І є зауваження від Національної академії мистецтв України, але вони підтримують і декілька зауважень, які так само обговорили і їх можна врахувати до другого читання.

В себе на підкомітеті ми розглянули цей законопроект і рекомендували комітету ухвалити його за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роман Павлович.

Колеги, чи є необхідність в обговоренні цього законопроекту? Немає.

Тоді переходимо до прийняття рішення. Я ставлю на голосування проект рішення комітету: перше, рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту першого частини першої статті 114 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України" проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо меценатської діяльності в сфері культури (реєстраційний номер 14276), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу. І направити цей висновок та висновок Національної академії мистецтв України до Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики, який визначений головним з підготовки цього законопроекту.

Хто – за, прошу проголосувати.

ПША Н. Р. Піпа – за.

ГРИЦУК Р.П. Грищук – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

КОЛЕБОШИН С.В. Колебошин – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одногосно.

Переходимо до наступного пункту першого. Пункт перший. Про стан та проблеми використання в 2025 році субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам за напрямками.

Доповідає представник Міністерства освіти і науки. Співдоповідача немає, тому що в обговоренні ще все проговоримо. Передаю слово заступниці міністра, з чим і вітаю, до речі, пані Анастасію. Пані Анастасія Софієнко, будь ласка.

СОФІЄНКО А.П. Дякую велике. Доброго дня. Дозвольте доповісти по питанню використання субвенцій в 2025 році, проблемні питання і власне, як ми зараз підходимо до їхнього вирішення. Я, з вашого дозволу, поділюсь презентацією для такого кращого сприйняття цифр, потім можемо обговорити.

Власне у 2025 році в Міністерстві освіти і науки було передбачено 11 субвенцій на суму 138, більше 138 мільярдів гривень – і це на 22 відсотки більше ніж у 2024 році. Загалом ці субвенції можна поділити на такі дві великі когорти. Це такі поточні видатки соціального характеру – 120 мільярдів. Тут і освітня субвенція, і доплати вчителям, інклюзивна субвенція, харчування дітей. І понад 13 мільярдів гривень – це сума вдвічі перевищує обсяг 2024 року і це є інвестиційними субвенціями, інфраструктурними. Тут укриття, харчоблоки, автобуси, Нова українська школа, протипожежний захист і навчально-практичні центри.

Далі можна так по блоках проходитися по цих субвенціях. На слайді ви бачите перелік саме соціальних таких субвенцій. Є їхній перелік та обсяг видатків по кожній із них. Далі детальніше. Освітня субвенція в 2025 році становила 103 мільярди гривень, це, як відомо, заробітна плата нашим вчителям. Розрахунок здійснювався відповідно до формули освітньої субвенції, котра має такі стимули до оптимізації мережі і фінансує, власне, заробітні плати вчителів, але виходячи з кількості учнів в громадах, якщо така мережа в громаді є оптимізованою.

Ця субвенція загалом завжди має високий відсоток використання. Проблемними питаннями, котрі ми можемо назвати по цій субвенції, це ось ці роки великої війни. За ці роки розрахункова наповнюваність в класі – такий основний математичний показник, який закладений у формулу, дещо застарів, а також формула містила понижуючий коефіцієнт. Проте уже станом на зараз, а

саме в грудні 2025 року, ми здійснили зміни у формулі і розподілили освітню субвенцію на січень-серпень цього року – майже 92 мільярди. І вже зміни до формули і змінюють підхід до розрахункової наповненості класів. Цей підхід у нас оновлений, він також має такий пом'якшуючий механізм, тому що наближений до фактичної наповнюваності класів, особливо добре це спрацювало на прифронтових, прикордонних регіонах. А також, що є дуже важливим, у формулі ліквідований понижуючий коефіцієнт, котрий під час років війни становив і 11, і 10 відсотків, по-різному. Також освітня субвенція вже містила підвищення на 30 відсотків заробітних плат вчителів.

Наступною субвенцією є доплата вчителям, це ось ці 2 тисячі гривень, котрі зараз додатково отримують наші вчителі, 2 тисячі гривень по всій території України і 4 тисячі гривень для прифронтових – це вже сума, яку отримують вчителі на руки. Це також власне частина заробітної плати вчителів, тому відсоток використання є досить високим. Складнощі, єдине, які є по цій субвенції, це те, що багато є категорій педпрацівників, яких ми враховуємо, умовно, три категорії вчителів. Хто працює у нас за основним місцем роботи і на ставку, отримує пропорційно до ставки. Ті, хто на основному місці роботи, але менше ніж ставка, все одно отримують свої гарантовано 2 тисячі гривень. А ті, хто власне вже не на основній роботі, то також пропорційно до навантаження.

А також от ті вчителі, які працюють на прифронтових територіях, отримують підвищену цю доплату тільки в разі, якщо вони працюють очно або змішано, а власне це інформація, яку ми постійно збираємо оновлену від громад, а вона може, на жаль, дуже часто змінюватися залежно від безпекової ситуації.

Проте доплата зберігається надалі. В грудні також здійснили її розподіл на січень-серпень цього року в обсязі 10 мільярдів гривень.

Наступна субвенція "Особливі освітні потреби". Загалом її обсяг минулого року склав 489 мільйонів, також високий відсоток використання. Але це та субвенція, до котрої ми і минулого і цього року маємо такий особливий прискіпливий погляд. Хочемо дещо її видозмінити, тому що всі попередні роки, коли існувала ця субвенція, ми завжди були свідомими і відкритими про те, що ми недостатньо виділяємо коштів на саме інклюзивну підтримку дітей. Але при цьому така дивна була дуже ситуація, що при цьому на місцях в громадах

утворювалися залишки по цій субвенції. Вона є перехідною, тому власне ці залишки так з року в рік накопичувалися в громадах і, власне, повний ресурс для виділення і надання корекційних занять дітям не був досягнутий.

Тому минулого року ми вирішили підійти до цього питання з чистого листа, Законом про держбюджет було піднято ці залишки на рівень міністерства і ми так з чистого листа знову розподілили цю субвенцію уже в розрізі кожної громади за новим принципом пропорційно до кількості дітей, по кожному рівню підтримки і також залежно очно чи дистанційно надаються ці послуги. Використання стало набагато кращим, але все одно ми побачили різну ситуацію по різних громадах. Тому власне коли вже ділили кошти на цей рік так само на січень-червень, тобто на закінчення цього навчального року, то підібрали підхід і поділили кошти пропорційно до того, як вони були використані минулого року. Тобто там, де вони гарно використовуються і дійсно надаються послуги.

Іншою субвенцією також соціальною – поточні видатки, є субвенція на харчування. Це велика реформа, в яку ми з 2024 року зайшли, поступово ця субвенція масштабується, почали з дітей початкових класів, у минулому році була розширена цю категорія, діти початкових класів, а також прифронтові регіони, але 5-11-й класи повністю, але по спроможності, і в майбутніх планах буде у нас охопити всю країну. Особливості цієї субвенції були про те, що досить великий ресурс на це необхідний і дуже багато тут було донорських коштів залучено, тому власне на цю ціль було залучено у різні часи навіть три субвенції, по-різному їхній відсоток використання, але власне в сумі якби високий рівень, тому що це харчування дітей щодня.

Останньою тут субвенцією, котра є поточними видатками, це є частина субвенції на Нову українську школу, але саме на підвищення кваліфікації вчителів – 150 мільйонів. Використання її останні кілька років становило приблизно 65 відсотків. Власне тому і цього року видозмінений підхід до цієї субвенції. У цьому році ці видатки реалізуються не як субвенція, а як загальнодержавні видатки. Створена державна платформа "Вектор", де кожному вчителю зараховані такі віртуальні 1 500 гривень на їхній акаунт, які вони можуть використати на своє підвищення кваліфікації. Тут важливо, що розрахунково це орієнтовно там по 4 тисячі вчителів на регіон, але нормативно не закріплено це за

кожним регіоном і працює зараз правило першої реєстрації, тому ми власне максимально заохочуємо і скрізь інформуємо вчителів про таку можливість. Ми дуже надіємось, що такий новий підхід має спрацювати і така якісна зміни, і тут власне реалізується принцип "гроші ходять за вчителем".

Далі можна перейти до частини інфраструктурних субвенцій. Зараз на слайді також їхній загальний перелік і сума коштів, яка була виділена на кожну цю субвенцію. І далі детальніше. Субвенція на укриття в 2025 році становила 6,2 мільярда гривень. Це будівництво, реконструкція, капітальний ремонт захисних споруд в школах. Відсоток використання тут 69 відсотків.

Також на попередньому засіданні видавали таке зауваження-засторогу про те, що важливо відслідковувати всі об'єкти, котрі у нас будувалися укриття, починаючи з 2023 року. МОН має таку статистику. І, наприклад, зараз на нарадах, котрі відбуваються з Офісом Президента та з залученням всіх обласних адміністрацій ми транслюємо цю інформацію про те, скільки у нас є об'єктів недобудованих і незавершених з 2023-го, 2024-го і 2025 років. І так, наприклад, ми очікуємо, що найближчим часом буде введено в експлуатацію 21 об'єкт, які почали будуватися в попередніх періодах і власне вже завершили будуватись, але слідкуємо до кінця, щоб вони власне були введені в експлуатацію.

А також до 1 вересня мають завершити будівництво попередні, розпочаті за кошти субвенцій і дотацій в попередніх роках, 95 об'єктів. Власне є така інформація по кожному року, з 2023 року, які почались в 23-му, хтось із них закінчився, хтось перейшов на 24-й, 25-й, отримували додаткове співфінансування з наших субвенцій або завершувались за рахунок вже місцевих бюджетів, але отак намагаємось кожен з них довести до логічного завершення.

Якими основними такими проблемними питаннями є, чому низький відсоток використання? Власне це те, що самі роботи є досить громіздкими, довготривалими, десь будівництво переривається через якісь особливості: підземні води, археологічні розкопки навіть і зачасту безпекова ситуація, коли не можна проводити роботи. Але ми намагаємось це вирішити в нових порядках, уже власне на 2026 рік порядок затверджений. Які там основні зміни внесені, щоб поправити такі проблемні питання? Це те, що тепер до комісії допускаються об'єкти, котрі мають таку дуже нову ПКД і не раніше 15 серпня 2025 року. Це

гарантує нам підхід, коли об'єкти, якщо вже зайшли на комісію, то вони точно вони мають саму свіжу ціну, не станеться такої ситуації, коли ми відберемо проект, вони почнуть роботи, а через якийсь місяць, два зрозуміють, що неправильна ціна, потрібно переглядати ПКД, повернутись до нас за більшою ціною, а в нас уже не буде коштів, бо вся субвенція буде роздана комісією. І власне тут є така гарантія, що вони мають нову ПКД, всі вимоги дотримані і це точно та ціна, котра їм повинна бути достатньою для виконання всіх робіт.

І також закладена норма про пряме дофінансування об'єктів з готовністю понад 60 відсотків. І власне таке розпорядження вже прийняте і 22 об'єкти вже дофінансовано. А також будемо слідкувати за тим, що від моменту ухвалення розпорядження Кабміну за три місяці має бути дозвіл на будівництво, інакше також комісія буде переглядати в такому реальному часі, щоб точно використання відбувалося ритмічно і роботи відбувалися згідно плану.

Да, я проговорила, що, власне, самий порядок вже затверджений, перші 22 проекти 60+ профінансовані, далі комісія працює, але так партіями відпускаємо фінансування для того, щоб швидше, швидше починалися роботи.

Тут також інформація по додатковій дотації на укриття. Це, власне, просто додаткові цифри про те, що відслідковуємо і по субвенції, і по дотації, як відбувається будівництво, завершення цих укриттів.

Наступною інфраструктурною субвенцією є харчоблоки. В 2025 році обсяг цієї субвенції становив 960 мільйонів. Тут придбання обладнання, проведення реконструкцій, капітальний ремонт їдалень харчоблоків. Розподіл тут також відбувається комісійно і використання схожий відсоток – 65 відсотків. Тут аналогічна ситуація. В принципі, харчоблоки почали в такому вигляді існувати, субвенція, в 24-й, 25-й і 26-й рік. За 2025 рік результативні показники такі от, що 79 проектів було відібрано, 27 з них завершено, 29 – роботи виконані на 60+ відсотків, власне вони тепер автоматом перейдуть також на фінансування на наступний рік, 26-й. 12 об'єктів – роботи виконані менше ніж на 60 відсотків і власне їх очікуємо на комісію, знову будемо їх розглядати, щоб власне всі роботи були завершені. Шість не розпочали роботу, власне відмовилися від коштів за різними своїми причинами.

Проблемні питання у цій субвенції є дещо схожими з укриттями. Також тут важливу увагу можна приділити вимогам по Ukraine Facility, так, це накладає на виконавців додаткові дії здійснити по перевірці підрядників, тому це займає певний час. Зміни до порядку, вони дещо схожі як і по укриттях: свіже ПКД, 60+ автоматом дофінансовується.

Окремо на слайд виведена інформація з приводу спеціального фонду освітньої субвенції, котра пішла на харчоблоки 40+, це якраз констатація того факту, що з року в рік прослідковуємо, так, стан виконання попередніх проектів і, наприклад, ті об'єкти, котрі в 2024 році були виконані більш ніж на 40 відсотків, вони також автоматично дофінансувалися тільки за рахунок спецфонду освітньої субвенції, для того щоб власне були завершені проекти.

Наступна субвенція – це на автобуси. Це власне та інфраструктурна субвенція, котра з року в рік має досить високі і гарні показники використання, більше там 95 відсотків. Минулого року за кошти субвенції вдалось придбати 535 шкільних автобусів, з них 374 спеціально обладнаних. А також додатково до субвенції був доданий спеціальний фонд освітньої субвенції, за рахунок якого ще було закуплено 140 шкільних автобусів, з яких 100 спеціально обладнані.

Тут які можна проблемні питання назвати. В принципі, минулого року була певна заминка така з тим, що для розподілу цієї субвенції спочатку взяли дані з інформаційної системи АІКОМ, але не скрізь вони були актуалізовані власне самими громадами і закладами освіти. Але відтоді ми перейшли на підхід по потребі, вона відслідковується з минулого року. І, наприклад, станом на зараз ми фіксуємо, що загалом по країні потреба в автобусах становить трохи більше 1000 автобусів. І за рахунок цього річної субвенції ми половину зможемо покрити.

І також цього року в субвенцію, в порядок були внесені зміни і власне частина з них це на зауваження комітету. Станом на зараз, наприклад, автобуси будуть закуповуватись в такій черговості: в першу чергу для профільних ліцеїв і також закладів, котрі будуть реорганізовані, ліквідовані, перетворені, а особливо ті школи, котрі менше 45-ти і 35-ти учнів. Тобто автобуси максимально супроводжують зміну в мережі шкільній, але також ми всім дали чіткий фокус на те, що оці школи, котрі з вересня не будуть фінансуватись з освітньої субвенції, мають отримати автобус і діти мають бути підвезені до інших шкіл. Також в

наступній черговості це спеціальні школи і НРЦ та інші заклади освіти, просто по-їхньому розміру.

Наступною інфраструктурною субвенцією є субвенція на протипожежний захист. Це субвенція, котра в минулому році з'явилась вперше, напевно з інфраструктурних вона має найгірший відсоток використання – це близько 40 відсотків. Цього року вдруге маємо цю субвенцію і намагаємось виправити ті такі тонкі, критичні місця минулого року. Минулого року було такі дві умови, котрі напевно стали перепорою в швидкому і гарному використанні цієї субвенції. Це було рішення про те, що протипожежний захист дуже також наближене до функції саме засновника, тому співфінансування було досить високим – 50х50 відсотків, коли інші субвенції мають, в принципі, у нас однаковий підхід – від 30 до 5 відсотків, залежно від податку спроможності. Тут це було 50х50. І на початку тільки мала когорта шкіл могли отримати цю субвенцію – це тільки військові ліцеї і ті школи, котрі були в безпековому експерименті.

Це вже було якби помічено і під кінець року ці дві позиції було змінено, співфінансування стало звичним від 30 до 5 відсотків і розширена категорія закладів, які можуть отримувати ці гроші, і тоді почалось активніше використання субвенції. І власне цього року оце вже змінено, зараз найближчі автобуси будуть, до речі, сьогодні прийнятий порядок і розподіл.

А по протипожежному захисту найближчим часом також очікуємо. Там буде звичне співфінансування і розширена категорія отримувачів, тому маємо вийти на кращий відсоток використання. Зараз, власне, тільки від областей очікуємо оновлену інформацію, бо в минулому році ми провели повну інвентаризацію цієї потреби в пожежній безпеці по закладах. Кожна область і місто Київ нам подали список шкіл, де є приписи на пожежну безпеку. По кожній цій школі ми маємо інформацію, скільки там дітей, які саме системи пожежної безпеки потребують налагодження, в якій формі буде навчання відбуватися на наступний рік, вже на цей рік, а також чи готові вони надати співфінансування.

Просто по цій інформації, коли ми робили розподіл, помітила, що дехто недобросовісно віднісся, але звернули на це увагу і зараз області поправлять, і тоді зможемо завершити цей розподіл. І там не є такими капітальними і великими

ці роботи, тому ми надіємося, що мають громади показати гарний відсоток використання в цьому році.

Наступна субвенція – це Нова українська школа. Це власне закупівля засобів навчання, обладнання, комп'ютерного і мультимедійного обладнання для базової школи, а також обладнання природничих кабінетів для пілотних закладів. Відсоток використання тут досить високий – 90 відсотків. Трудністю тут було в першу чергу це вимоги інструменту Ukraine Facility, який, я вже, пробачте, повторююсь, накладає на розпорядників додаткові вимоги по перевірці входження товару, кілька закупівель треба зробити для того, щоб повністю виконати ці вимоги.

Але, власне, і минулого року всі чекали на зміну в Постанову 1178, вона зараз уже є, тому надіємося, швидше почнуть використовуватися, тому що минулого року так тільки під кінець року. Зараз уже також порядок використання коштів на НУШ затверджений. Субвенція спрямовується 1,3 мільярда до гімназій, 1,2 до пілотних закладів освіти і 500 мільйонів на осередки захисту України, і ще частина коштів також на пілоти профільних ліцеїв буде дорозподілена.

Наступний слайд говорить про сучасний освітній простір. Це там майже 500 мільйонів, котрі минулого року були спрямовані зі спецфонду освітньої субвенції на облаштування природничих кабінетів. Тут високий рівень використання – 92 відсотки.

Також наступною субвенцією є модернізація майстерень і лабораторій, 540 мільйонів, досить високий рівень використання – більше 80 відсотків. Тут працював конкурсний відбір, 92 заклади були відібрані для саме модернізації майстерень і лабораторій та 17 проєктів для побудови проєктно-кошторисної документації для покращення енергоефективності закладів. Тут також, в принципі, аналогічні проблеми, з якими зустрічалися – це і вимоги Ukraine Facility, додаткові торги, але тут була активна робота проведена власне з розпорядниками коштів, що і потім пізніше згадані зміни в постанову Мінекономіки і власне дозволило зробити такий досить високий відсоток використання цієї субвенції. На цьому все.

Дякую за увагу.

Буду рада відповісти на запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Анастасіє.

Шановні колеги народні депутати, чи є у вас запитання до доповідача?

ППА Н.Р. У мене є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, прошу.

ППА Н.Р. Добре. Дякую.

У мене кілька, то я буду по слайдах проходитися і відразу питатися.

Харчування – перше. Ми маємо великий показник: 8,2 мільярда гривень. Минулого року він був суттєво менший і для початкової школи. Перша проблема. Коли ми говоримо про середню і старшу школу, є школи, наприклад, 1300 дітей, їдальня вміщає 100 дітей, як їх нагодувати? Моя відповідь: ніяк. А яка ваша? І що ми будемо робити з залишком коштів? На що вони спрямуються? Я автор законопроекту, що їх варто дати преміями на позашкілля в закладах освіти. Яке є ваше бачення? Бо я впевнена, що знаючи, які проблеми були з субвенцією на харчування в початковій школі. А це я забула, скільки гривень на харчування однієї дитини? П'ятдесят. Тобто за 50 гривень нагодувати важко, за 60 теж, а ще крім того це є підлітки, які перебирають їжею. Ця їжа, як на моє переконання, опиниться у відходах насправді. Насправді, що ми будемо робити з цим харчуванням?

Моя позиція, що харчувати потрібно дітей з малозабезпечених сімей і багатодітних, дітей героїв або батьків, які воюють, але як би точно не всіх і відповідно складати списки. Бо, може, хтось із того переліку дітей. От мій син, наприклад, вчиться у фізмат ліцеї, там є можливість харчуватися, але харчування вимагає бажати кращого і ми там від початку відразу відмовилися.

Взагалі це велика сума, яку можна використати на дуже велику кількість речей в освіті. Ми бачимо, наскільки наступні всі субвенції менші.

Перша позиція по цьому?

СОФІЄНКО А.П. Дякую за запитання. Власне, тут ми керуємося стратегією реформування шкільного харчування, де мета цієї субвенції є не тільки власне нагодувати, але й сформувати такі здорові звички харчові у дітей. Над цим

документом працювало багато науковців, нутриціологів. І там немає моєї експертизи власне, але от саме така стратегія була підтримана державою.

Ми слідкуємо, моніторимо за використанням цієї субвенції. І для початкової школи відразу було введено, що це харчування відбувається повністю по всій країні. Проте коли перейшли до 5-11 класів на прифронтових територіях, то там дійсно є умова "за спроможності". Тобто ми моніторимо, в кого є ось ця спроможність, як ви кажете, зазначаєте, чи є де власне посадити, чи є власне це місце, де приготувати, а потім погодувати дітей.

Але також синхронно власне тому й існують дві субвенції: на харчування і на харчоблоки, де максимально всіх залучаємо також в проєктування цих змін, власне кухонь, харчоблоків, щоб синхронно відбувалися ці зміни.

Також минулого року ми слідкували за тим, як використовується субвенція. І, наприклад, в грудні частина коштів, котрі не були використані на харчування, вони, дякую власне за рішення народних депутатів в Законі про держбюджет, піднялися в спецфонд освітньої субвенції і цей ресурс залишився в освіті.

ППА Н.Р. Ну от мені дуже цікаве було таке використання, бо більшість громад, з якими я спілкувалась, не планують взагалі брати грошей на середню і старшу школу, бо вони бачать, скільки їм є потреба забезпечувати початкову. Тому я от прошу вас далі моніторити і розглядати, куди вона може, чи вона доцільна, чи можливо треба уроки, де будуть формуватися здорові звички харчові. Бо якщо, в принципі, дітей просто годувати, але не пояснювати, чому і навіщо. Хоча в старших класах, особливо які цікавляться залом, фітнесом, вже значно всі в тіктоках, в інстаграмах цікавляться нутриціологами, порадами і так далі. І можливо власне тут краще, не знаю, на осмислене нутриціологією або в принципі, так, на розрізнення фейків. Моє питання насправді по гаджетах аж буде далі, але це питання і до комітету, і до міністерства, я ще його не піднімала. Але ми бачимо загальну тенденцію, що країни, на яких ми брали ідею Нової української школи, як Фінляндія, Данія, Швеція, повністю регламентують використання гаджетів, відмовились від них у початковій школі. Причому, що є дослідження, що люди і діти краще вчать від людей, а не від мультимедійних пристроїв, а на Нову українську школу ми далі закупаємо великі мультимедійні

екрани. Звичайно, що за увагу наших дітей ми конкуруємо з телефоном, згаданим тіктоком і інстаграмом. Але дослідження говорять про те, що початкова школа відмовляється, не тільки дослідження, вже практика, повністю гаджети лімітуються в школах, на уроках не використовуються, що увага дитини розсіюється. І це я розумію, що це питання не тільки до субвенцій, в субвенції воно тільки в рамках Нової української школи, використання якої кількості мультимедійних пристроїв.

Але прошу міністерства і комітету звернути на це увагу. Я також буду далі давати своєї пропозиції, бо, по-моєму, час, коли ми як держава маємо поставити своє запитання по цьому, настав. З відомих мені обставин тільки Львівська територіальна громада дала своє рішення по обмеженню використання гаджетів в навчальному процесі. І мені дуже сумно, що тільки одна громада в країні, а більшість вчителів і батьків не знають, як давати з цим раду.

Тому в напрямку Нової української школи можливо нам треба переглянути концепцію і підходи і вернутись насправді до більш навчання людини від людини, тим більше, що вже є світові дослідження, що воно є ефективнішим. І якщо різниця є між початковою, середньою і старшою, то це є в розрізі субвенції і відповідно перегляду яких матеріалів по Новій українській школі ми маємо закуповувати. Я звичайно розумію, що цей рік ми не змінимо, але в принципі ми ж всі з вами плануємо далі працювати в освіті і дбати про освіту України, то прошу на це звернути увагу при підготовці наступних.

Добре, субвенція на підвищення кваліфікації. В мене тут питання таке. Значить, ну використання 185 тисяч, відсоток використано в минулий рік 66 відсотків. Ви згадали, що буде "гроші ходять за вчителем" за програмою "Вектор". На сьогодні скільки інститутів післядипломної освіти і EdEra, які ще в наш є провайдери цих послуг, у яких можна підвищити кваліфікацію? Бо я думаю, що ви знаєте довший перелік, ніж я.

СОФІЄНКО А.П. Пробачте, не готова зараз відповісти.

ППА Н.Р. Добре. Бо насправді мені дуже цікаво, скільки у нас отримали ліцензій, скільки й які насправді є можливості у вчителів. І розумію, що, може, це

питання не до вас, а до інших заступників, і я їх буду задавати. Насправді, чи будемо ми в принципі... і плануємо практикувати, щоб не тільки вчителі їздили в інститути післядипломної освіти чи отримали в онлайн EdEra, а коли команди кваліфікованих інструкторів будуть приходити в школи? Бо досвід тої самої Фінляндії й інших країн свідчить про значно вищу ефективність цього.

Бо, наприклад, як проводить інститут післядипломної освіти в онлайні деякі навчання, а інститут не знав, що я їх спостерігаю поруч і здійснювала прямий депутатський контроль – це, м'яко кажучи, вимагає бажати кращого. От, і тому це питання я і далі буду з ними говорити, бо я вважаю, що всі зміни і щодо питання, всі знають, як займаються українською, використанням української мови в закладах освіти, і якістю освіти залежить від того, як наші вчителі мають спроможність – це і зарплата, і мотивація, але і знання, навички і вміння, і психологічну підтримку.

Тому мені здається, що старими методами чи тільки онлайн-освітою, а EdEra зазвичай дає, наскільки мені відомо, онлайн, ми з цим не спрацюємо. І мені здається, що нам треба змінити підходи до навчання перекваліфікації вчителів і крім існуючих сертифікації дати більш на то уваги. І досвід, коли їздили у Фінляндію, у той самий... показує, що так, як там відбувається практика, як здобувається педагогічна освіта, є ефективнішими. І ми з вами тут не раз говорили про те, що нам треба її реформувати, то тут я в розрізі субвенції ще раз як би на цьому наголошую. І мені дуже цікаво, хто взяв ліцензії і як вони використовуються, і більш детально бачити, що робиться насправді, який запит є найбільшим? Ми колись міняли закон під час широкомасштабного вторгнення, де близько певний відсоток підвищення кваліфікації це були все-таки власне психологічні програми. Чи є на них запит? Якої вони якості і так далі? І так далі.

А інфраструктурні субвенції? Коли ми говоримо про укриття, ви також згадали про об'єкти, які не повністю є здані в експлуатацію. Я до вас ще окремо по цьому підійду, бо я знаю, що зараз про це проговорюється, але є об'єкти, які насправді там виконані, але в них немає укриття, наприклад, він там будувався 5 чи 6 років, укриття не передбачалось – і відповідно зараз не може запуститися, бо в нього немає укриття, сума велика. І відповідно замість того далі, щоб у школах вчитися, я говорю про регіон, де і прибули ВПО, і по кількості учнів в школах

ситуація добра, не може запуститися, в тому випадку бракує шкіл. Бо я розумію, що по всій території України нам більшої кількості шкіл не треба, але в певних регіонах є це питання. І питання субвенції на укриття для нас є болюче, бо сума велика, а шукаємо всі, як її ефективно використати.

Додатково питання – харчоблоки. В принципі, тут було багато загально сказане. Субвенція на автобуси, ви проговорили. Протипожежний захист, я була одна з ініціаторок щодо цієї субвенції, вона перший раз мала бути введена в 2022 році, яку ми відклали через широкомасштабне вторгнення, я добре пам'ятаю.

Реформа Нової української школи, я, в принципі, по закупівлях сказала. Як на мене, я буду ставити це питання і до міністерства, і до комітету спільно все-таки, щоб ми думали над змістом і освітнім простором, і тим, що ми все ж таки робимо в рамках Нової української школи. За гаджети я наголосила.

О! Військові ліцеї. Останнє питання, яке ми мало проговорили. Тут комплексна модернізація військово-морських ліцеїв із посиленою військовою підготовкою. Принцип розподілу, відбір справ ветеранів. У нас ліцеї військові є в двох основних підпорядкуваннях - Міністерство оборони і комунальні. Чи ця субвенція є на всі?

СОФІЄНКО А.П. Вона тоді була на комунальні, бо це власне субвенція там іде тільки з державного до місцевого бюджету, тому тільки на місцевому бюджеті були. Але ця субвенція була в минулому році. Уже внесена змінами до держбюджету десь там кінець серпня – на початку осені. І конструкція була така, що паралельно під крилом Мінветеранів мала бути комісія по відборі цих військових ліцеїв, але відбір власне не відбувся і субвенція не була витраченою. Та і, власне, це дуже малий, як ви бачите, навіть там з укриттями і харчоблоками чотири місяці на рік, і це вона відразу була закладена як неперехідна власне.

ППА Н.Р. А що цього року? Що цього року? І які думки?

СОФІЄНКО А.П. Окремої субвенції на це немає.

ППА Н.Р. Немає. Ага. Тобто це за минулий рік показали і цього року немає. Там є питання по оплаті праці, бо там прийнята постанова. І по цьому теж є

пряме звернення, до вас писала, що уряд підняв підвищення заробітних плат тільки військовим ліцеям, вчителям, які є під Міністерством оборони. А всім іншим ліцеям, які є комунальними, якби у них немає. Навіть області, наприклад, готові заплатити, але ця постанова на них не поширюється.

І я вже Надії Кузьмичовій також давала цю інформацію і звернення писала. Історія в тому, що у нас три ліцеї, якщо я не помиляюсь, під Міноборони, крім того, є близько ще 20-и ліцеїв чи 23-х по всіх областях, і відповідно навіть області мають гроші поширити, вони не мають юридичної підстави. Бо насправді ліцеї, у нас є три ліцеї, які показують найкращі показники переходу в заклади вищої освіти військові і добрі результати ЗНО, і фізичної підготовки. І один з них під Міністерством оборони, а два комунальних. Але в загальному у нас на сьогодні, і я це вже згадувала на попередньому комітеті, низький відсоток переходу з військових ліцеїв до закладів військової освіти. І це те, що нам насправді разом глобально треба вирішувати, бо питання тоді, що ми робимо?

Тим більше, що ще є також, я до міністерства звертаюся, бо є, здається, в Полтавській області будується новий військовий ліцей чи в Черкаській? Я не пам'ятаю точно, Полтава чи Черкаси. Але водночас у нас є ліцеї в інших областях, які є неспроможними. То можливо нам треба просто змінити керівництво, а не будувати новий ліцей і там тримати? Тим більше, що в військових ліцеях ми даємо повни пансіонат.

І можливо треба положення про ліцей. Бо положення про ліцей передбачає, що якщо опікун не хоче дитину забрати з ліцею, яка не вчиться і не дає результатів і в принципі не думає про військову освіту, ми не маємо на це законних підстав. Я це сказала в рамках цієї ще субвенції на модернізацію військових ліцеїв. Можливо ми за рік побачимо, що її треба повернути і як саме її використовувати. Дякую, у мене всі питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Наталія. Юлія Миколаївна, будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М. Сергій Віталійович, дякую. Колеги, я всіх вітаю. Принагідно теж вітаю пані Анастасію з призначенням. Напрямок достатньо складний. Ми бажаємо вам успіхів в роботі.

У мене питання, я буду коротко, у мене питання з приводу субвенції для дітей з особливими освітніми потребами. Ми декілька останніх років з колегами звертали увагу на те, що саме ця субвенція, відсоток її використання завжди був дуже малим. Приблизно 500 мільйонів виділялося кожного року на цю субвенцію і фактично в кінці кожного року ми спостерігали ситуацію, коли велика кількість дітей з особливими освітніми потребами залишалася без особливої підтримки і без корекційних занять. Тому скажіть, будь ласка, ми зараз бачимо, що відсоток дуже високий використання цієї субвенції, скажіть, будь ласка, які конкретно рішення дозволили вам досягти такого результату? Дякую.

СОФІЄНКО А.П. Дякую. Із задоволенням відповім, тому що ми вболівали за те, щоб дійсно змінити оту практику низького рівня використання цієї субвенції. Отож, у всі попередні роки з 2017 року існувала ця субвенція і вона спрямовувалася до областей також пропорційно до кількості дітей, але на цьому все, просто пропорційно до кількості дітей і до області. І потім починався бюджетний рік, і ще певний час області тратили час на те, щоб спустити ці гроші до своїх громад. Це вже такий був, досить великий часовий лаг. А далі починалася така історія, що насправді ці ж діти, вони мають різні рівні підтримки: від першого до п'ятого. Ну і перший не потребує додаткових занять, але от від другого до п'ятого рівня підтримки – це різна кількість годин, котра потрібна цій кожній дитині. І був насправді такий розсикрон: десь цього не вистачало, цих грошей, і навпаки. І ті громади, які добре використовували гроші, вони це робили там досить швидко і їм не вистачало цих коштів на повний пакет послуг для дитини, а там, де громади не мали спроможності, десь, можливо, фахівця відповідного не мали, ці кошти з року в рік просто накопичувалися. І тому в кінці 2024 року при прийнятті державного бюджету в законі було рішення про те, щоб підняти всі залишки, котрі накопилися по цій субвенції в місцевих бюджетах, в так само на рівень МОН в спецфонд власне цієї субвенції, ми її за межі не вивели. І тому минулого року ми зробили розподіл з чистого листа – все, в усіх були нулі. Ми розподілили основну частину субвенції, там 304 мільйони, і ще близько 90 мільйонів були у нас із цього спецфонду, ті, які були повернуті. І тут ми здійснили розподіл відразу напругу до громад. Тобто оцей час: на область, а

потім область на громади – ми не тратили, відразу вперше здійснили розподіл до громадам і здійснили цей розподіл пропорційно. Ми ж даємо так гроші: для дошкільнят, на школу і на частину професійної освіти в частині здобуття повної загальної середньої освіти. І мало того, що є ці три когорти, ми зібрали інформацію про кількість дітей в розрізі рівнів підтримки, і на кожну дитину нанизали правильну кількість годин, яка має їм бути надана. Таким чином просто, грубо кажучи, розподіл був набагато такий цільовіший, обґрунтованіший.

Провели також роз'яснювальну роботу з громадами. Тому що дійсно це була дуже дивна ситуація, ми з одного боку мали запити від громад, що коштів цієї субвенції не вистачає, але у нас не було жодного аргументу просити більше, тому що у нас накопичуються залишки. Тому ми дуже раді, що от вдалось таке. Да, і роз'яснювальна робота з ними також дала ефект. Використання стало кращим, але тепер ми і моніторимо все це в розрізі громад. І десь ми бачимо по громадам, одні швиденько це використовують і кажуть: "Потрібні ще гроші", - да, бо державна субвенція не 100 відсотків покриває, а дехто все одно залишається... бажають кращого. Ну але, власне, це десь треба досліджувати. Можливо десь немає експертів відповідних, тому власне думаємо, як далі це видозмінити.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую за відповідь. Пані Анастасія, ще уточнення: а ви не піднімали ставки? Тому що однією з причин, те, що ми аналізували з колегами, однією з причин невикористання цієї субвенції були дуже низькі оці ставки в договорах, які заключалися, тому ніхто не хотів там працювати.

СОФІЄНКО А.П. Так, ми знаємо про цю проблему. Власне, зараз там розрахована вартість години, котру фахівець надає дитині як корекційні заняття, вона виходить із вартості години роботи – і це 159 гривень. І ми розуміємо, що, умовно, на вільному ринку, якщо ми хочемо знайти десь заняття психолога, логопеда, вони далеко не таку вартість носять. Але цей рік це не було змінено і, власне, думаємо, можливо, в цій частині попрацювати на майбутнє.

ГРИШИНА Ю.М. Так, дуже прошу звернути вашу увагу на це, тому що дійсно це дуже низька ставочка і звичайно дуже потрібно підняти її, для того щоб діти отримували якісну допомогу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юлія Миколаївна.

Шановні колеги, чи є хтось ще, хто має запитання до доповідача?

У мене є тоді запитання. Я не буду говорити про загальний рівень засвоєння субвенцій, ми вже це обговорювали на початку цього року. Відповідно у ваш перший комітет не будемо давати оцінку діяльності міністерства, але у мене є декілька дуже конкретних питань.

Наприклад, візьмемо субвенцію по харчоблокам. Там стабільно її з року в рік, вона вже не перший рік, ця субвенція, але стабільно рівень засвоєння коштів 65 відсотків. По укриттях навіть більше цього року – 69, хоча раніше було ще трішки гірше. Але питання в тому, що, по-перше, у вас цього року була з загального фонду державного бюджету субвенція і була зі спеціального. В чому була потреба ще виділяти кошти зі спеціального фонду? Я так розумію, що це було на добудову тих об'єктів, які раніше були недобудовані, правильно?

СОФІЄНКО А.П. Так, якоюсь мірою так. Тут логіка в тому, що в 2024 році на харчоблоки було виділено півтора мільярда гривень, а в 25-му – 960. Але не хотіли втрачати темп ми, надіялись, щоб більше відібрати проєктів і дати можливість більшій кількості шкіл, ну, власне, налаштувати ту їхню спроможність до доброго харчування дітей. І тому оті об'єкти, котрі в 2024 році почали будуватися і мали готовність більше 40 відсотків, ми на них спрямували спецфонд освітній. А вже тільки за субвенцією 2025 року 960 мільйонів, оскільки вона була менше ніж у 2024 році, відбирали тільки нові проєкти або ті, котрі в минулому році почали, але менше 40 відсотків виконалося.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я так і розумію. Тому в мене питання по спецфонду. За кошти субвенції було профінансовано 77 проєктів: дофінансування 75-ти, розпочатих в 24-му, і два нових, завершено реалізацію 63 проєктів. Це ж навіть не укриття, які справді треба викопувати, будувати, проводити геологорозвідувальні роботи і так далі, і так далі, там, де можуть бути реальні складнощі. Як можна в 2024 році почати будувати харчоблок і не завершити його за два роки, маючи державне фінансування? Для мене оце загадка: чому 63 об'єкти з 75-ти, які були розпочаті ще в 2024 році, чому вони не завершені? В чому там проблема?

СОФІЄНКО А.П. Тут особливо варто зауважити, що з одного боку ви абсолютно праві, що це не є такими якимись громіздкими, капітальними роботами, як по укриттях, але водночас по харчуванню є інші дуже прискіпливі вимоги, умовно, на дотримання вимог НАССР по харчуванню. І насправді комісія в дечому дуже довго працює через те, що дуже багато об'єктів ідуть на доопрацювання. Ми їх отримуємо, дуже велика команда працює, щоб проаналізувати саме змістовне наповнення їхніх ПКД, чи дотримані всі оці гігієнічні, умовно, вимоги, і якщо ні, то відправляли їх на доопрацювання. Вони змінювали ПКД, проходили заново експертизу для того, щоб власне всі вимоги НАССР були дотримані. Це також одна із причин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей. Але ж так може бути, що ми ці харчоблоки з 2024 року будемо добудовувати і в 2027 році. Тому що зроблено в змінах в порядку, для того щоб убезпечити себе від оцих постійних добудов? Наприклад, дайте аналогію з укриттями приведу, наскільки я знаю, ви зараз або підтвердите або спростуєте, але, здається, ви внесли зміни в порядок, який говорить про те, що якщо, що часто бувало достатньо, непоодинокі випадки, коли подавалось одне ПКД там, грубо кажучи, наприклад, на 100 мільйонів, а потім переподавалось вже після розподілу субвенцій. Ще щось знайшли, зрозуміли, що проєктувальник щось не побачив, зрозуміли, що погано було проведено геологорозвідку і десь ґрунтовні води піднялись – і це ПКД змінювалось зі 100 мільйонів, наприклад, на 200 мільйонів, грубо кажучи. І це не дає можливість спланувати і правильно побудувати. Тобто ми виходимо, а точніше ви виходите або ми всі разом виходимо з комунікацією, що в нас буде побудовано 135 об'єктів, от ми виділили таку-то величезну суму коштів, вона в 3 рази більше ніж минулого року, а врешті-решт ми наприкінці року розуміємо, що побудовано 50 замість 135. Так от, наскільки я розумію, ви внесли зміни за нашим наполяганням в порядок використання коштів, що якщо змінюється ПКД в бік збільшення, то воно добудовується власними силами місцевих бюджетів. Правильно?

СОФІЄНКО А.П. Тут я мушу перевірити, тому що така дійсно норма є, але тому власне ми по аналогії з укриттями внесли зміни, що там має бути нове ПКД,

для того щоб точно убезпечитись від отої ситуації, коли вони до нас зайдуть на конкурс, відбудеться відбір, а через пару місяців буде здоровчання проєкту. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А власне треба передбачити таким чином механізм, щоб був прямий стимул місцевим бюджетам ці кошти засвоювати. Тому що вибивання цих коштів кожного року коштує нам та всім членам комітету, які працюють з бюджетним комітетом, коштує нам багато здоров'я насправді. Ми вибиваємо ці кошти кожного року, разом з вами відстоюємо їх в залі, а потім вони не засвоюються. І ми величезну суму коштів просто втрачаємо – вони повертаються в державний бюджет, від чого щасливе тільки Міністерство фінансів, бо в них зменшується дефіцит бюджету сумарно по року. І ми не проти, що вони щасливі, але хотілося б, що якщо ми всі ці кошти спільно розуміємо, що вони потрібні, видаємо зараз безпрецедентні кошти на ті самі укриття і величезні кошти, до речі, на харчування, то хотілося б, щоб у них був стимул.

Якщо вони не спромоглися за рік завершити, знов-таки, це ж не котлован рити, це просто капітальний ремонт харчоблоку і закупка обладнання. Невже це така проблема – завершити це в один рік? От власне хотілося б дуже, щоб у нас не було тих проєктів, які ми постійно дофінансовуємо. Бо так видається таким чином, що ми вводимо в оману суспільство. Ми кажемо, що у нас побудується, неважливо там, 100 харчоблоків, врешті-решт ми будуємо 50, 50 залишається, з них 40 ми ще добудовуємо наступного року, але наступного року ми кажемо, що ми знову 100 будуємо, бо ми виділили півтора мільярди. А насправді це 40 з минулого року, 60 - нових, з яких знову-таки наприкінці року буде якась там половина недобудованих чи 40 відсотків недобудованих. І таким чином, якщо подивитися на всі обіцянки або анонси, які давалися на 1 січня будь-якого року за останні 3-4 роки по будівництву укриттів і харчоблоків, і подивитися, скільки їх насправді побудовано, то будуть цифри не дуже приємні. І дуже не хочеться, щоб ми вводили в оману суспільство, бо суспільство насправді очікує.

Тому ми би дуже просили, щоб ви пройшлися по всіх порядках використання коштів і внесли зміни стимулюючі для громад, що якщо не встигли, пообіцяли зробити його до 31 грудня, але не ввели в експлуатацію з якихось різних причин, окрім, звісно, форс-мажору, прильоту чи ще не дай боже чогось, то

щоб вони це дофінансовували самі, бо державний бюджет. Ми знаємо точно, що є області, я не хочу зараз називати публічно які, але можу непублічно вам назвати, які просто не поспішають засвоювати кошти субвенцій, бо кажуть: "Господи, а навіщо зараз, тим більше, що це співфінансування з нашого бюджету, давайте ми зараз їх направимо, не будемо використовувати, все одно наступного року нам дадуть на добудову". І таким чином в нас оці добудови ідуть, я можу поспорити, що я ще зараз знайду об'єкти і 2024 року, і можливо навіть 2023 року, особливо по укриттях, які досі недобудовані, але в які вкладалися державні кошти.

І це дуже серйозна проблема, бо це державні кошти. І я думаю, що перевіряючі органи рано чи пізно звернуть на це увагу і тоді буде відмотуватися все назад: хто, коли і щось спроектував? Тому давайте наперед, розуміючи, що у нас такі ситуації відбуваються час від часу, давайте їх упереджати.

По тих самих харчоблоках. Я хотів запитати, чому, наприклад, я побачив аномально низьке використання субвенцій по харчоблоках. Наприклад, у Запорізькій області нуль, там своя специфіка у Запорізькій області. Але мене здивувала Закарпатська область, яка використала 30 відсотків. У них все добре з харчоблоками чи немає кого харчувати? В чому проблема – 30 відсотків у Закарпатській області? В Полтаві – 4 відсотки, у Чернігові – 38 відсотків. Чому такі аномально низькі?

СОФІЄНКО А.П. Та власне тут кожна закупівля це окрема унікальна історія: десь це проблеми із закупівельними організаціями, десь, здається, це якраз власне Закарпатська область, 6 разів оголошували тендер і не знайшлося підрядника – такі ризики також завжди є. Тому кожен раз якийсь персональний підхід, але власне будемо максимально це все моніторити, пропонувати якусь допомогу. Також моніторити, де це стабільно не використовується, будемо намагатися завчасно перерозподілити кошти на ті об'єкти, які можуть бути завершені.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що власне таким чином треба йти. Зараз у нас всі порядки затверджуються вчасно, вже до цього питань немає. Якщо раніше ми розуміли, що тут є певна проблема, зараз цієї проблеми немає. Тож проблема

залишається в регіонах. Знову-таки давайте тоді зробимо й якісь запобіжники поставимо, щоб ці кошти "не вешталися" до кінця року, "не висіли". Якщо вони не почали роботи, умовно, там я не знаю, до 01.06, грубо кажучи, щоб можна було перерозподілити ці кошти тим, хто це може зробити, або зробити це в наступному періоді таким самим чином. Якщо ми виділяємо пропорційно на кожную область однакову суму, а вона її стабільно не засвоює, як, наприклад, там Харківська по деяких напрямках, то можливо їм стільки не треба, тоді треба інше, якщо воно з року в рік одне й те саме відбувається. Давайте над цим подумаємо і зробимо зміни до порядку. У мене таке саме питання по НПЦ (по навчально-практичних центрах) у профтехах. Теж є аномально низькі відсотки, там Харківська область – 20 відсотків засвоювання, Київська – 54, Черкаська – 51, Чернівецька – 61. Зовсім не прифронтові регіони, крім Харківської, але дуже низький відсоток використання коштів, при тому що в інших за 80. Тут з чим пов'язано? Це теж якісь управлінські помилки на місцях чи погане проектування?

СОФІЄНКО А.П. Власне, пробачте, я тут також буду повторюватися, тому що кожний проєкт унікальний, і якщо загальна засторога була в тому, що там дуже багато обладнання і все це підпадає під Ukraine Facility і треба перевірити припустимість товарів там і так далі... .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Настя, я все розумію. Але якщо деякі регіони беруть 90 відсотків, а інші 50, то очевидно є якась точкова проблема.

СОФІЄНКО А.П. Так. Це власне чим я хотіла закінчити свою тезу і ви це проговорили. Це показник власне, якщо за тими самими правилами... .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Ми це проговорювали в принципі вже на минулому засіданні комітету.

Зараз я хотів би звернутися до субвенції НУШ. У ній є "Захист України". Ми колись виділили зі спецфонду, поправте мене, якщо я погано пам'ятаю цифру, 1,6 чи 1,7 мільярда гривень на осередки "Захисту України", здається, 1,6, десь це було, здається 2 роки тому. Зараз ми виділяємо у субвенції НУШ ще 0,5 мільярда, ще 500 мільйонів. У мене запитання: скільки взагалі потрібно коштів для того,

щоб закінчити цей проєкт, збудувати всі необхідні осередки "Захисту України"? Можливо потрібно більше? І можливо тоді є сенс попросити додатково більше, закрити цю потребу і закрити це питання? Чи ми наступного року теж плануємо щось виділяти на "Захист України"?

СОФІЄНКО А.П. Так, це, здається, було в кінці 2023 року, коли в той рік не було самої власне субвенції НУШ, але з додаткових джерел було виділено по Постанові 1023...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але з доброї волі народних депутатів вам були підняті залишки.

СОФІЄНКО А.П. Абсолютно. І ці кошти були перехідні і тому було облаштування осередків "Захисту України". Зараз в субвенції НУШ є, що ця частин, для того щоб дозавершити це облаштування, тому що це власне як би також наша реакція, підхід до використання цієї субвенції окремих регіонів, громад. Два роки була та субвенція на "Захист України" в регіонах і десь вона використовувалась краще, десь ні, при цьому правила були однакові. Ну ми, зрозуміло, що за 2 роки вже так само потрібно обнулятись і починати все з чистого листа. В кінці 2025 року так само ті залишки були підняті, які були у них кошти 2023 року, і зараз спрямовані туди, для того щоб створити нові осередки саме в комунальних закладах. Але ви абсолютно праві і ми думаємо про те, що, тут ще стоїть питання побудови самої мережі осередків в комунальних, але також і в державних. Тобто ми думаємо... .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми не проти, пані Анастасіє, ми не проти, ми хотіли просто розуміти, яка загальна сума буде вартості проєкту побудови всіх осередків "Захисту України" і, найголовніше, скільки це по часу займає? Чи не потрібно нам буде ще там 2 роки, грубо кажучи, виділяти по 500 мільйонів, може нам тоді є сенс зробити це одним ударом, закрити це питання, щоб були вже повністю сформовані все осередки і більше не повертатись до цієї теми? Оце питання, яке мене турбує.

СОФІЄНКО А.П. Станом на зараз це якраз міністерство зібрало потреби в дообладнанні і влаштуванні нових осередків і тому виділяються ці кошти. Проте я тут мушу перевірити, чи це власне одним ударом чи це зважено на спроможність громад і варто зробити це поетапно. Тому тут дозвольте з цим мушу повернутись тоді до вас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте потім це з вами проговоримо в робочому порядку. Я впевнений, що членам комітету це теж буде цікаво.

Я би ще хотів один момент підсвітити. Так, в субвенції НУШ, і я про це говорив і з пані Надією як заступницею профільною, так, і вам хочу про це сказати, що є в нас, Наталія Романівна вже про це теж почала говорити, так, що ми закупуємо по суті там одне і те саме час від часу. А ми, може, і не проти того, щоб у всіх класах стояли інтерактивні панелі, але з інтерактивними панелями є одна проблема. У громад немає дозволу за порядком використання цих коштів закупувати електронне програмне забезпечення освітнє, яке можна використовувати на цих самих панелях. Є якийсь пакет, який входить в ціну самої панелі, так, очевидно він базовий, але громадам часто цього недостатньо.

І для того, щоб вони їх не використовували просто як дошки, то хотілося б дуже, щоб їм дозволили закупувати, нехай буде українського виробника виключно програмне забезпечення, ми не проти, ми навіть тільки за, але дозвольте їм закупати програмне забезпечення освітнє, інтерактивне для того, щоб вони могли його використовувати. У них самих, вони дуже часто жаліються, що своїх грошей у громадах на це немає і їм було б дуже добре, щоб вони могли закупувати це за кошти субвенції НУШ. І ще один момент, на який я хотів наголосити, це стосується шкільних автобусів. При всьому тому, що там високий відсоток, проблем з цим немає, налагоджена схема, багато років цій субвенції, всі все знають, розуміють. Але мене трішечки турбує черговість закупівлі шкільних автобусів. Дякую, що ви поставили туди пункт, на якому ми наполягали, що повинні бути закуплені автобуси для закладів освіти, які реорганізуються, там де 45-55 дітей, але черговість, яка виглядає зараз в порядку пріоритезації – це профільні ліцеї, потім ці заклади освіти, які реорганізуються, і на третьому місці спеціальні школи та НРЦ.

Чи вважаєте ви, що логічно зробити навпаки? Що спочатку закупаються автобуси для спеціальних шкіл і НРЦ, тому що це діти, які в першу чергу, мені здається, найменш захищені і потребують підвезення. Бо абсурдно (да?), коли до них не доходить черга просто через черговість. Ми ж розуміємо, що профільних ліцеїв у нас буде, там, 1200 по країні, плюс-мінус, про які говорить пані Надія Кузьмичова. То для них ми можемо закуповувати безкінечно автобуси.

Давайте спочатку, можливо, поставимо спеціальні школи, бо це діти з особливими потребами і до них справді треба з великою увагою ставитись. А другими я би поставив заклади освіти, які реорганізуються. І тільки після цього поставити профільні ліцеї. При всій повазі і захисту реформи, яка відбувається, але є діти, які потребують цього більше. Ми говоримо зараз про профільні ліцеї, які будуть або яких зараз мережа формується в процесі. Але я так розумію, що такої черговості до тих закладів, які реорганізуються, може черга не дійти. Я вже мовчу про дітей з особливими потребами.

І тому, коли ми минулого року, пам'ятаєте, була велика хвиля незадоволення закриття закладів до 45 дітей, ми піднімали по кожному закладу усіх величезну таблицю, чим вони забезпечені і як цей процес відбувався, то, чесно кажучи, було насправді велике здивування подивитися, що вони далеко не всі мають автобуси. Ми тоді говорили з Андрієм Сташківим, що давайте міняємо пріоритетизацію. Якщо вже так відбувається, що йде на оптимізацію своєї мережі громада, то їй треба в першу чергу дати автобус, щоб ці діти могли спокійно доїхати в майбутньому до опорної школи чи куди їх будуть довозити.

Тому це, мені здається, пріоритетизація має бути іншою, просто навпаки оці три пункти поміняти. І я думаю, що члени комітету зі мною будуть згодні, бо це справді важливо. Треба в першу чергу давати тим, хто цього потребує найбільше.

У мене все. Якщо серед колег народних депутатів більше немає бажаючих висловитись, то передаю слово пану Михайлу Гончару, Асоціація міст України. Пане Михайло, будь ласка.

ГОНЧАР М.В. Сергій Віталійович, народні депутати, доброго дня.

Я б хотів підсвітити декілька моментів, які, на наше переконання, є важливими в контексті того питання, яке ми розглядаємо про субвенцію. Перше.

Хочу звернути увагу, що досі не вирішено питання у формулі освітньої субвенції, пов'язаної з внесенням змін до законодавства про адмінтерустрій, коли селища міського типу стали на міськими, а сільськими територіями. І відповідно МОН мав би внести відповідні зміни до формули, що дало би можливість збільшити для територіальних громад, які мають сільські населені пункти, сільські території, їхній фінансовий ресурс. Ця історія з 2023 року жодним чином не вирішена, на жаль, МОН пеняє на Державну статистичну службу, Державна статистична служба прикривається положенням воєнного стану. Але ми чудово розуміємо, що є інструментарій, якщо є бажання, було би бажання – є інструментарій як вирішити це питання.

Другий момент, на який я хотів акцентувати увагу, що освітній субвенції на 2026 рік прибрати видатки на фінансування простою педагогічним працівникам. Ця історія стосується 2 тисяч 300 педагогічних працівників, які через виклики війни сьогодні не можуть здійснювати свою професійну діяльність і згідно гарантованими Трудовим кодексом гарантіями мають перебувати в простої і отримувати виплату. На жаль, уряд позбавив їх цієї виплати. Це питання 270 мільйонів гривень і 2 з половиною тисяч вчителів.

І наостанок хотів би звернути увагу, от пані Юлія підняла важливе питання, це фінансування субвенції на інклюзію. Правильно, громади дуже активно використовують цю субвенцію, тому що послуги надаються. Але хочу вас зорієнтувати, що протягом останніх років фінансовий ресурс фактично покривав державний, покривав лише 20-30 відсотків потреби територіальних громад. Інше громади закривали своїми бюджетами. Да, у цьому році трошки збільшилося, але цей показник буде покривати лише, так прикинули, десь 50-60 відсотків потреби громад. Все рівно 40 відсотків, там умовних, 40-50 відсотків громади будуть вимушені шукати в своїх бюджетах, тому що попит є, попит зростає, на жаль, дітей з різними ступенями ускладнень здоров'я тільки збільшується.

Тому я прошу звернути вашу увагу на необхідність переглянути питання і поступово збільшувати фінансування інклюзій, тому що громади цього потребують, а, тим паче, в умовах покладання на громади різних державних зобов'язань, які вони мають фінансувати з місцевих бюджетів, у них просто немає фінансового ресурсу. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Михайле, скажіть, будь ласка, чому тоді є залишки цієї субвенції не використані для дітей з особливими освітніми потребами?

ГОНЧАР М.В. Сергій Віталійович, тут про залишки ми маємо трошки ділити різне, тому що у нас є інклюзивно-ресурсні центри, в яких є залишки, є окремі залишки на... і тут по кожній громаді потрібно дивитися індивідуально. Наприклад, по інклюзивно-ресурсним центрах зі свого особистого досвіду хочу сказати, що фінансове управління мало якусь заборону використовувати залишки на інші потреби і тому вони залишалися неосвоєними і переходили з року в рік. Я не знаю, яка мета переслідувалася, але громадам просто штучно не давали добро на використання цих залишків. А там, де інша історія, це, наприклад, правильно акцент був зроблений, 150 гривень за одну годину послуги. Ну, вибачте, це дуже складна робота і не кожний готовий включатися в цей процес. Тому спеціалістів, особливо реабілітологів, те, що пов'язано, навіть психологів сьогодні особливо в сільських громадах дуже складно знайти на такі мізерні кошти. Їм вигідніше йти працювати в інклюзивно-ресурсний центр, але ми знаємо, що інклюзивно-ресурсний центр не може повноцінно виконувати завдання, які ставлять в субвенції про надання інклюзивних послуг. Відповідно проблема у спеціалістах.

Дай боже, що зі збільшенням заробітних плат трохи ситуація виправиться, але тут, на моє переконання, потрібно концептуально підходити, починаючи з вищої школи, з мотивації тих людей, які здобувають вищу освіту логопеда, дефектолога. Яку мету вони переслідують, коли держава фінансує їхнє навчання, але вони по факту потім не ідуть на робоче місце? Тому тут концептуально потрібно підходити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо. Пані Анастасіє, відреагуєте?

СОФІЄНКО А.П. Так, дозвольте. Я дуже коротко.

З приводу селищ міського типу, дійсно, так, коли прийнявся закон і селища міського типу автоматично стали просто селищами, а відповідно раніше вони мали міське населення, а тепер воно буде класифікуватись як сільське, ми дійсно почали думати про те, де взяти ці нові дані, бо власне цей показник впливав на

розрахункову наповнюваність класів, а відтак на суму освітньої субвенції, котру могли отримати громади.

Але ми попрацювали з державною статистикою, навіть якщо зараз можна сказати, який відсоток населення був сільського, міського, але тільки станом на кінець 2021 року – це все одно застарілі дані. Ми зараз, якщо раніше ми щороку мали свіжі дані про контингент учнів і свіжі дані після оцінки Держстату, скільки у нас населення по громадах і скільки там відсоток сільського, міського, то навіть зараз, якщо ми просто перекласифікуємо оте міське колишнє населення в смт в сільське, це не вирішує проблему, бо просто цей показник у нас існує в державі тільки до війни і він зараз реально не відображає поточний стан в громадах, де ми знаємо, яка ситуація зараз із внутрішньо переміщеними особами і так далі.

Тому власне МОН тут зробив абсолютно новий підхід до розрахункової наповнюваності класів, застосував так званий буферний механізм і наблизив, він дуже такий, ну він пом'якшений, він наближує розрахункову наповнюваність до фактичної. Тому тут, відверто, якщо до сих пір громади десь пинають на розрахункову наповнюваність класів, є велика пересторога, що треба просто подивитися на їхню мережу і подивитись, що з нею. Ми відкриті тут до діалогу, але власне треба використовувати дані, які є у нас доступні, актуальні і тому подібне. З приводу простою. Тут варто зауважити, що від початку війни освіта це єдина сфера, яка залишала такий взагалі інструмент і платила простій для тих шкіл, котрі там на окупованій чи прифронтовій території. Всі інші сфери відразу навіть і не застосовували такого інструменту або закінчили в один, там в перший рік. Ми ж це робили для того, щоб зберегти педагогічні колективи, зберегти мережу. І власне ми це робили, коли там дійсно були колективи, а зараз уже останні кілька років ми бачимо, що там просто залишились по один, максимум два педпрацівники в школі.

У нас немає якісного розуміння, для чого ми це робимо? Ми тоді повинні, від нас всі вимагають гнучкості, швидкого реагування, нових підступів до проблем, а ми і далі фінансуємо 1-2 ставки в школі. До того ж цей інструмент все одно також досить м'який, ми цільово на це не дали коштів, але якщо у громади достатньо освітньої субвенції, вони можуть оплачувати ці ставки – це дозволено.

З приводу ООП. Дивіться, ми ж відкриті, свідомі, ми тому так і проговорили, що державні кошти не покривають сто відсотків потреби. Але тут важливо не плутати ІРЦ, про які ви згадали, вони оплачуються за рахунок освітньої субвенції, не інклюзивної. В інклюзивній субвенції це виключно надання корекційних занять по цивільно-правових договорах. І тут, власне, от треба поступово, так, якщо це раніше там було, як ви кажете 20 відсотків, тепер це вже буде 50-60. Тобто давайте йти якимось поступом, з одного боку, а з іншого боку і не забувати про якість всієї цієї історії. Нам треба розуміти, які фахівці надають ці послуги, чи дійсно вони можуть це надавати, чи це якийсь там підробіток іншого якогось вчителя. Ну ми ж це робимо не тільки для освоєння субвенції власне, а для того, щоб ці послуги були якісні. Тому тут треба комплексно слідкувати за розвитком цієї субвенції. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*... Колеги народні депутати, чи мене було чути?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Людмила, будь ласка, вам слово тоді.

МОЗГОВА Л. Добрий день, шановні колеги. Я, чесно кажучи, не готувала виступ структуровано, але я хочу зробити певний фідбек. Насамперед я хочу подякувати пані Анастасії, сьогодні ми дійсно ведемо професійну дискусію і вона точково знає, що відбувається в громадах. І якщо ви звернули увагу на її презентацію, чи не вперше Міністерство освіти озвучує проблеми, чому громади не засвоювали ці субвенції. Тобто фактично ми нарешті бачимо, що є голос громад і є дійсно проблеми на місцях, які ми розуміємо на центральному рівні.

Скажу так точково по окремих субвенціях. Субвенція Ukraine Facility, вона здійснюється згідно з вимогами рамкової угоди, зокрема виробник товару має бути з прийнятних країн. У нас насправді частина товару виробляється в Китаї, немає відповідно товару.

На осередки з вивчення захисту України закупівлі тільки через каталог, в якому зібраний просто перелік недоброчесних постачальників, які виграють

тендери, потім відмовляються постачати товар. Вони так і говорять громадам: "У нас немає товару". На інклюзивну освіту – відсутність фахівців для проведення корекційно-розвиткових занять.

На харчування 1-4-х класів у громадах також встановлюється співфінансування і, наприклад, якщо держава виділяє 35 гривень, 15, наприклад, виділяє громада. Це по постанові. А держава дає 50 гривень. Тобто виникають залишки коштів.

По харчоблоках розподіл був здійснений дуже пізно влітку, реально не встигли. Це просто фідбеки від громад, які давали на ті проблеми, які порушувались під час засідання комітету.

Хочу звернути увагу на те, що мене турбує насправді освітня субвенція. Коли ми розробляли формулу освітньої субвенції і, пані Анастасія, ви пам'ятаєте цей процес з перших кроків, тоді на державному рівні ця формула розроблялась як система мотивації громад оптимізувати мережу. Що виникає? Що громади оптимізують мережу, економлять кошти, а два роки ці кошти повертаються до державного бюджету. І на сьогодні в громад немає такого стимулу здійснювати оптимізацію мережі і здійснювати економію цих коштів. Ці кошти звісно використовувалися по-різному, водночас ми маємо приклади, як залишки коштів були спрямовані ефективно на освіту. Тому це така проблема, яка теж турбує дуже громади і на що ми маємо звернути увагу.

Внесення змін до формули освітньої субвенції актуально. Нам надзвичайно важливо мати оптимальні дані статистики по учнях і вчителів, це та проблема, про яку ми говоримо і постійно говоримо: "Воєнний стан, у нас немає оптимальних даних". На це потрібно звертати увагу.

І хочу подякувати Сергію Віталійовичу, дійсно надзвичайно важливо не просто озвучувати проблеми, чому громади не засвоїли кошти, а треба шукати причини і в нормативних актах і вносити зміни, щоб допомогти громадам засвоювати. І коли це звучить на державному рівні, це дуже мотивує громади, що їх чують їх хочуть бачити в будуть внесені ці зміни. Тому дякуємо за такий щирий діалог і дякуємо за пропозицію максимально допомогти громадам засвоювати субвенцію.

Тому що, в принципі, наш результат – це не перекидання коштів з державного бюджету на місцевий бюджет і навпаки, а основний результат це забезпечення якісних доступних освітніх послуг нашим дітям, дітям наших громад. Дякую вам за це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Людмилу.

Пані Анастасіє, відреагуєте?

СОФІЄНКО А.П. Та, власне, я дуже коротко.

Дякую, пані Людмилу, всі ваші зауваження занотувала. Про залишки, так, дійсно це такий був унікальний інструмент в освітній субвенції: у випадку, якщо мережа дійсно гарно оптимізована, громада мала ці залишки і на наступний рік могла використовувати чи на преміювання вчителів, чи на удосконалення матеріально-технічної бази. Проте ми дуже сподіваємося на таку свідомість також від громад, що зараз під час війни це якийсь своєрідний такий нюанс, який ми маємо під час війни, і надіємося, в скорому часі це завершиться. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Сергій Валерійович Колебошин, будь ласка.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую, Сергію Віталійовичу.

В мене репліка і пропозиція. Спочатку репліка. В нас досить часто от сьогодні лунає, і я з цим погоджуюсь, що громади стають певним чином заручником довготривалості процесів, недосконалості порядків термінів проведення комісій, виділення коштів. Це так. Хоча в минулому році ситуація драматично, в кращому сенсі цього слова, змінилась і комісії відпрацювали набагато більш ефективно у порівнянні, наприклад, з 2024 роком. Але все одно, да, ми розуміємо, що іноді дуже часто громади не встигають.

Але є й інший бік. Я хочу поділитись власним досвідом, досвідом людини, яка бере участь в засіданні таких комісій, сьогоднішній, свіжий, це не щось там я згадав з минулого року, ми сьогодні розглядали об'єкти помірного та малого рівня ризику області. Одна з областей не подала жодного проекту, я підкреслюю, жодного проекту, який відповідав би лояльним умовам постанови. Жодного!

Якість виконання проєктів громадою, там було 7 чи 8 проєктів, я не буду називати, яка це область, громадами... .

_____. Яка, яка, Сергію Валерійовичу?

КОЛЕБОШИН С.В. ... то відповідно... .

_____. Яка область? Ну цікаво ж.

КОЛЕБОШИН С.В. Ну це область з помірною та задовільною рівню ризику, скажемо так. Але це не означає, що вона така єдина, я просто згадав сьогодні. Бо ми завжди кажемо, що громади невинні, а винні от тільки криві порядки і комісії. Жодного проєкту! Ну ви розумієте? Тобто ну візьміть порядок, порядок був ще, драфт порядку в грудні ще був і він не сильно там змінювався, він трохи апдейтився у порівнянні з тим, як це було в минулому році і в позаминулому. Ну відпрацюйте, ну підіть в експертизу, ну я не знаю, щось там змінити, дайте гарантійного листа. Жодного проєкту з області! І якщо вони не встигнуть щось там зробити до закінчення роботи комісії. А насправді вона закінчує вже свою роботу, бо більшість грошей уже розподілено в дуже високій і високій зоні ризику. То область залишиться без жодного об'єкту і потім ми будемо говорити, наприклад, що держава не виділила і так далі. Інший бік, область, теж не буду називати, хоча Юлія Миколаївна здогадується, яка, вже навпаки прифронтана, в якій всі проєкти, всі до одного проєкти в 2-3 рази вищі за вартістю на одну дитину ніж у всіх інших областей, в тому числі і у інших прифронтаних. Тобто тут не можна посилатись на те, що це прифронтана, а інші ні. Це про якість роботи, поперше, обласній адміністрації з громадами, а по-друге, управлінських процесів в громадах, коли держава готова виділяти кошти, комісії проводяться максимально швидко. Тобто зараз в лютому закінчується виділення коштів, там потім постановка Кабміну і гроші виділяються, я звертаю на це теж увагу. Бо потім всі кажуть, що погана там центральна влада, так, МОН там чи депутати не виділили гроші, чи МОН там пізно розробив. Таке було, я повторюю, в 2024 році 80 відсотків провини – це якраз була дуже довга процедура порядків і комісій. Ну але в цьому році, повірте, ну треба теж шукати в собі. Це перше.

І друге. В мене пропозиція відповідна. Тепер теж, для того щоб громадам спростити, пані Анастасія сказала, що сьогодні має бути постанова Кабміну про порядок розподілу по шкільних автобусах, я не знаю, чи враховано там те, про що ми вже неодноразово говорили на комітетах. Якщо не враховано, то я би подумав, як внести ці зміни.

Тут громади стають заручниками політичних примх очільників обласних адміністрацій або обласних рад, які не мають жодного стосунку до виділення шкільних автобусів. Вони не дають гроші, вони, не знаю, ну вони не возять тих дітей, бо вони не є засновниками закладів освіти, вони не дають співфінанси. Але чому з року в рік вони розподіляють ці автобуси? Чому вони вирішують, яка громада отримає цей автобус, а яка ні?! Чому вони збирають?! Що це за приниження голів громад або очільників відділів освіти? І урочисто, з журналістами, передають ключі від цих автобусів біля будинків обласних адміністрацій. Що це за радянщина взагалі? Що це за, я не розумію взагалі, чому взагалі таке відбувається? Вони що, царі в своїх регіонах чи хто вони?

Тому давайте от це теж приберемо, нехай буде рівний і справедливий конкурс, якась сума виділена на область, подаються заявки якісь там, якимось це відбувається. Але точно не просто політичним рішенням очільника обласної влади. От в мене така пропозиція, тим більше, що ми неодноразово вже про це говорили. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анастасіє, сьогодні на Кабміні буде зміна порядків по шкільним автобусам?

СОФІЄНКО А.П. Але там на область, да, там розподіл, там внесені зміни про оптимізовані заклади, поправлене формулювання з приводу забезпечення громади автобусом для спеціальних потреб, для дітей з ООП. Але там ще ось ця процедура на область, і ми надіялись зняти ось цю напругу власне черговістю, але відкриті. Ми подумаємо як: чи поправити черговість, чи подумати, що робити з отаким прямим фінансуванням на громаду? Тому що це є глобально нашою ціллю, да. Якщо там порівняти, що там 2 роки тому чим 3 роки тому більшість субвенцій, майже чи не всі, тільки освітня ішла відразу до громад, всі інші ішли

через області. І ми так поступово всіх переводимо на такий прямий трансфер – відразу до громади. Але як тут це зробити також швидко і ефективно? Тому що навіть ті самі укриття, ми там відбираємо 100 проєктів, да, чи по харчоблоках. А тут от минулого року закупили більше 500 автобусів і часто це по одному автобусу в громаду. Тобто щоб тоді ми не стали тим стопором, бо ми довго будемо це відбирати. Тому тут власне треба подумати. Ми також будемо, напевно, робити якийсь як модуль такий по шкільних автобусах, щоб відслідковувати потребу по кожній громаді, умовно, бачити їхній автобусний парк. Тому що це зараз ми в ручному форматі робимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анастасіє, а може є сенс, я так розумію, що зараз вона ще не проголосована урядом, може є сенс її відкласти на наступне засідання уряду, цей порядок, щоб принаймні змінити черговість і потім не вносити зміни?

СОФІЄНКО А.П. Я не знаю, на коли сьогодні уряд, чи він не вже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Все одно в будь-якому разі воно в рішення комітету попаде.

Шановні колеги народні депутати, чи є ще запитання до пані Анастасії по цьому питанню? Якщо немає, то можемо переходити до прийняття рішення.

Я попрошу народних депутатів включити зараз свої камери.

Шановні колеги, я не буду зачитувати проєкт рішення, він доволі великий, я ставлю на голосування той проєкт рішення, який вам всім розісланий, з урахуванням того, що сьогодні висловили народні депутати під час засідання комітету. Прошу проголосувати. Хто – за?

ПША Н.Р. Піпа – за.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ГРИШИНА Ю.М. Гришина – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – проти? Хто – утримався? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одногolosно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт другий. Про результати розгляду питань, порушених в електронній петиції, оприлюдненій на офіційному вебсайті Верховної Ради України 19 листопада 2025 року щодо недопущення звуження прав та гарантій освітян.

Шановні колеги, я вам нагадаю, що 19 листопада 2025 року на офіційному вебсайті була зареєстрована електронна петиція, ініційована громадянином Яцунем, під назвою "Стосовно недопущення звуження прав та гарантій освітян". Зазначена електронна петиція, у встановлений Законом України "Про звернення громадян" строк набрала необхідну кількість голосів на її підтримку, станом на 12 лютого 2026 року було 25 тисяч 15 підписів.

Відповідно до статті 23 Закону України "Про звернення громадян" електронна петиція, адресована Верховній Раді України, розглядається за умови збору на її підтримку не менше як 25 тисяч підписів громадян протягом не більше трьох місяців з дня оприлюднення. Розгляд електронної петиції здійснюється невідкладно, але не пізніше 10 робочих днів з дня оприлюднення інформації про початок її розгляду. Згідно зі статтею 223 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України" головний комітет не пізніше ніж через 10 робочих днів після отримання електронної петиції розглядає її на своєму засіданні. На засідання головного комітету запрошується автор-ініціатор електронної петиції, а в разі необхідності представники Кабінету Міністрів України, міністерств, інших державних органів, об'єднань громадян, експерти, фахівці та інші особи. За результатами розгляду головний комітет затверджує висновок та у разі потреби готує проект відповідного акта Верховної Ради України.

Шановні колеги, з нами сьогодні на засіданні присутній автор-ініціатор петиції пан Яцунь. Олександр Михайлович, будь ласка, вам слово для представлення своєї петиції.

ЯЦУНЬ О.М. Дякую. Шановний Сергій Михайлович, шановні колеги! Без вступу, одразу до вимог освітян. Від Верховної Ради вимагаємо не допустити підвищення норми педагогічного навантаження вчителя на одну тарифну ставку до 22 годин на тиждень. Наступне, не допустити припинення безстрокових

трудоу договорів з педагогічними працівниками закладів загальної середньої і фахової передвищої освіти. Не допустити вилучення із Закону України "Про повну загальну середню освіту" положень щодо підвищення ставок заробітної плати за педагогічні звання "учитель-методист", "старший учитель", старший вихователь", "вихователь-методист" та інших підвищень; вилучення із Закону України "Про повну загальну середню освіту" гарантованих розмірів доплат за класне керівництво, перевірку письмових робіт, завідування кабінетами. Не допустити зменшення максимального розміру надбавки за престижність праці до 20 відсотків посадового окладу. І ключове, шановні колеги. Передбачити видатки на безумовне виконання положень статті 61 Закону України "Про освіту" щодо розмірів посадового окладу педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії на рівні трьох мінімальних заробітних плат з відповідною їх диференціацією залежно від кваліфікаційної категорії не менше ніж на 10 відсотків, науково-педагогічних працівників – на 25 відсотків вище.

Тепер практичний приклад стану справ, який спонукав нас до підписання даної петиції. Ось, київська школа, вчитель початкових класів, тарифний розряд 10-й, ставка 6315 гривень. По годинах: 18 годин – 8800, надбавка Кабміну 1298 – 20 відсотків – 1768, надбавка Каміну 373 – 30 відсотків, це 2652 гривні. Доплата за роботу в несприятливих умовах праці педпрацівникам – 100 відсотків, це 2600. Разом 15 тисяч 861 гривня.

_____. Можна уточнююче питання? Оця надбавка КМУ – 1298 педпрацівники 20 відсотків – це за НУШ?

ЯЦУНЬ О.М. Ні, це Київ.

_____. А, це Київ. Все, дякую.

ЯЦУНЬ О.М. А по Україні ще менше. Вчитель 10-го тарифного розряду отримує ще менше, тому що не факт, що він отримує за престижність 30 відсотків. Тому це стосовно вчителя.

Ну і вихователя теж одного із київських дитячих садочків, теж 10-й тарифний розряд, за січень місяць, це вже з підвищенням, 13261.

Тому коли освітяни підписували петицію, ми не мали на увазі те, що говорять чиновники, коли нам пояснюють, що: "Да, ми можемо виконати Закон України "Про освіту", статтю 61-у, але ми знімемо надбавки і доплати". Ми категорично проти цього. Всі надбавки і всі доплати додаються до посадового окладу у розмірі трьох мінімальних заробітних плат, тоді ми зможемо вийти хоча би на середню заробітну плату по Україні – я маю на увазі середню заробітну плату по галузях економіки – зараз 30 тисяч для тих, хто зараз переступив поріг школи. Адже пані заступниця міністра і шановні колеги говорили про те, що є проблема з гаджетами, звісно, від гаджетів нейронна сітка не формується, а є домінанта – людина вчить людину. І ми не можемо зараз говорити про те, що отак за цю заробітну плату, за підвищення на 30 відсотків або ще у вересні на 20 відсотків у нас черга буде у школи вчителів математики й інших предметів. Зараз навіть у Києві повно вакансій.

А я поясню чому. Тому що відкриваю roboota.ua і за 2 тижні роботодавець баристам платить 30 тисяч за два тижні, кур'єру за 2 тижні роботи платить 25-30 тисяч. Ось і виконання в даному випадку статті 61-ї.

Тому, шановні колеги, у нас разом немає розбіжності, але нам не потрібні компроміси, нам потрібні пріоритети в Україні – це ЗСУ і освітяни. Пропоную використати цей шанс і вже в цьому році домогтися виконання статті 61-ї у розрізі підвищення оплати праці для педагогічних і науково-педагогічних працівників. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Михайловичу. Я одразу проінформую, що всі пункти, які були зазначені в петиції, були виконані раніше, ніж вона набрала необхідну кількість голосів, тому що правки подані в Закон про державний бюджет і не були враховані, які стосувались якраз і 22-х годин, і безстрокових контрактів, тобто всіх пунктів, які зазначені в петиції. Більше того, були подані правки в Закон про державний бюджет, які зобов'язували, які виконували норми Закону України "Про освіту" статті 61 про встановлення трьох мінімальних заробітних плат. Але, на жаль, ці правки теж були відхилені.

Тому в результаті бюджетний комітет теж розглянув цю петицію на своєму засіданні і теж дав такий самий висновок, зазначивши, що під час підготовки до

другого читання бюджету все ж таки було додано за пропозицією комітету освіти 4,8 мільярдів гривень додатково на програму підвищення престижності праці в сфері освіти. Таким чином можна сказати, що бюджетний комітет вважає, що це додатковий фінансовий ресурс до зарплат освітян. Тому, Олександр Михайловичу, ми в своєму висновку, знову підтверджуючи наше прагнення домогтись мінімальної заробітної плати педагогічного працівника в розмірі трьох мінімальних заробітних плат, виконуємо ваше бажання в петиції.

Чи є у вас додаткові пропозиції? Чи колеги хочуть, може, висловитись з цього приводу?

І будемо всі наполегливо працювати. От, до речі, Законом про державний бюджет такі самі положення, мені здається, чи однією зі статей ми дали доручення уряду підготувати і внести на розгляд Верховної Ради нову систему оплати праці, для того щоб забезпечити виконання статті 61 Закону "Про освіту". Тепер м'яч на полі Кабінету Міністрів, ми чекаємо, знаю, що вони активно над цим працюємо. Я думаю, що ми на одному з найближчих засідань комітету повернемось до цього питання, ми вже в січні піднімали. Я думаю, що ми його зараз, на початку березня, ще раз до нього повернемося на засіданні комітету і будемо дивитися, як рухається Міністерство освіти і науки і Кабінет Міністрів у цьому напрямку. Рука. Іван Григорович Криленко, будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергій Віталійович, останні слова, по суті, ви забрали те, що я хотів сказати. Вчора у своєму виступі на пленарному засіданні з питань наукових проблем, які у нас теж накопичились вже роками, я сказав за лідерство. Сергій Віталійович, ви особисто проявили величезне лідерство в цьому питанні в кінці року. І я хочу вам подякувати за те, що ви провели численні переговори, і ми разом з вами, ви більшість переговорів провели і з Мінфіном, і з профспілками. Продовжуйте лідерство, у вас получилось, у вас вийшло! Ми пробіли цей лід, як кажуть, лід скрес!

Ну, ганьбу цю треба закінчувати. В такій країні освіта стоїть на останньому місці. Давайте продовжувати лідерство, Сергій Віталійович. Заслухаємо на наступному засіданні комітету, а що уряд зробив у зв'язку з тим дорученням, яке в перехідних положеннях, і заробітна плата вчителя. А далі викладачі вузів, а далі

наука багатостраждальна. Давайте продовжувати лідерство! У вас це виходить. Ми вас підтримуємо, всі фракції, всі комітети і вся зала вас підтримає в цьому відношенні. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іван Григорович.

Але ми все ж таки свою спробу зробили, давайте дамо шанс Кабінету Міністрів, тим більше, що ми просили це зробити до кінця I кварталу, для того щоб ми встигли необхідні зміни, наприклад, влітку, перед початком навчального року, якщо будуть підготовлені подібні зміни з новою системою оплати праці, яка дозволить виконати норми закону.

І якщо вже в разі того, якщо Кабінет Міністрів не підготує їх до кінця I кварталу, ну тоді я думаю, що нам комітетом буде варто зустрітися з Прем'єр-міністром і поговорити на цю тему. Бо ми можемо, звісно, і депутатський закон внести, але ми все ж таки вважаємо, що це має робити Кабінет Міністрів, узгоджуючи всередині між всіма центральними органами виконавчої влади цей новий порядок, новий проект закону.

Олександр Михайловичу, чи є ще у вас запитання, зауваження, пропозиції?

ЯЦУНЬ О.М. Я пропоную пані Наталі, а потім я скажу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, будь ласка, пані Наталіє.

ППА Н.Р. Я дякую насправді, пане Олександр, за роздруківку. І то був якраз момент подачі петиції, то була якраз гостра дискусія, бо ми насправді всі хочемо одного – це підняття заробітних плат у сфері освіти. Це вже сьомий рік нашої каденції, почався, вже 6 років на момент той було. І ми розуміли, що для того, щоб говорити з Кабінетом Міністрів і Міністерством фінансів найбільше, а також з бюджетним комітетом про те, щоб знайти більше грошей на освіту, бо, як правильно було згадано, це була перша сфера, якій ми після Збройних Силах України під час 2022 року гарантували заробітну плату. І ми були всі співавторами того законопроекту. Тобто ми сходилися на тому, що ми всі зацікавлені в цьому зробити. І при розрахунках ми дивилися, де взяти, ну якби як знайти кошти і виплатити три мінімальні заробітні платні. Був брак коштів, тому

була пропозиція не 18 годин, а 22. І я була однією з перших, яка відразу спілкувалася з профспілкою, питання було не в тому, що хтось боїться більше працювати на 4 години, а в тому, що цих ставок немає і де вони мають їх взяти. Люди відчували себе навіть при вищій зарплаті, щодо якої вони не були впевнені, що вони її отримають, що в них забирають години і людини, які багато років пропрацювали в освіті, не будуть мати повної ставки. При тих розрахунках, що ви надали, я якраз бачу, що тут станом на 01.01.2026, тобто де б мало бути 30 відсотків грошей, які ми передбачили за новим бюджетом, я так бачу, що вони тут не враховані, тобто в принципі вони ще б тут мали бути. Але загалом ми сходимося всі на тому, що ми мусимо з тим і це також велика робота була комітету, бо найпростіше було б комітету згодитися з тим, що нічого не міняти і коштів на освіту немає, бо є багато інших пріоритетних галузей. І ясно, що в час того, як Росія хоче знищити і зробити геноцид українців, ми перш за все повинні давати на оборону. Але ми розуміємо, і комітет точно перший, хто розуміє, і міністерство, що без освіти ми не зможемо рухатися далі і науки також.

Ага, отут воно все. Я зрозуміла. Дякую.

Відповідно давайте шукати модель: як ми маємо виплатити з 1 вересня цю заробітну плату? У дечому, основою, я думаю, і про 18 годин, і робочий тиждень, ну точно треба лишати, питання у нас з надбавками. Моделі є різні. І нам вже треба, і власне голова комітету сказав, починати цю дискусію предметно. Зараз ми ще всі говоримо про ідеї, загальні бачення, але для того, щоб ми до 1 вересня прийшли з коштами, які Мінфін буде готовий виплачувати вчителям, нам треба це говорити разом. І ви слушно помітили про роботу баристи чи людини на касі, яка, в принципі, десь має меншу відповідальність і для того не завжди потрібно мати вищу освіту, а для педагогічної роботи точно треба її мати, про те, що ця заробітна плата часом може бути вищою у залежності від кількості годин роботи.

Тому петиція насправді у той час дала багатьом сторонам можливість подискутувати, поговорити. Тому я підтримую рішення комітету. І давайте далі говорити предметно, що як ми реформуємо заробітну плату, щоб виплати ці три мінімальні, і відповідно яка фактично, щодо окладів дискусії немає, питання надбавок. Бо і серед середовища вчителів є питання: чому вчитель фізики не отримує за перевірку зошитів, а вчитель математики отримує? Чи класне

керівництво ми лишаємо так, як є сьогодні, чи ми шукаємо ще якийсь шлях? Бо ми розуміємо також і бачимо, що з класним керівництвом теж є криза, бо мотивацією класного керівника є в основному не надбавки, а власна воля, але це часто дуже якби пов'язане. І тому нам точно треба говорити і точно вийти на те, щоб Мінфін 1 вересня заплатив три мінімальні заробітні плати всім.

І також основне, що ми розуміємо, при залишенні старої системи і просто збільшенні тарифного окладу до трьох мінімальних заробітних плат мінімально, що вона піднімає серйозно заробітну плату вчителям зі стажем, але вона як би мало що робить з зарплатами початківця. І відповідно тоді ми знову ж не маємо людей, які йдуть працювати в школу з нових вчителів. А ми розуміємо, що заміну треба готувати. Вже про кризу кадрів по певних вчительських професіях не буду зосереджуватися, адже ми в загальному сьогодні говоримо.

Тому дякую. І давайте продовжувати предметну дискусію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталіє Романівно.

Олександр Михайловичу, я хотів запитати, а ви входите в робочу групу з Міністерством освіти про напрацюванню?

ЯЦУНЬ О.М. Ні. З цього питання я хотів запропонувати свою кандидатуру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Пані Анастасіє, будь ласка, якщо можна, давайте в робочу групу включимо Олександра Михайловича. Бо я розумію, що там представники профспілки напевно є, але не всі. Якщо є бажання, чому ні.

ГРИШИНА Ю.М. Сергію Віталійовичу, а вони запрацювали, ці робочі групи?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юліє Миколаївно, ви мене запитуете?

ГРИШИНА Ю.М. Ну я думала, може колеги залучені, може я щось пропустила.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мені здається, що і ви залучені до цієї робочої групи. Але я був на одному засіданні. Напевно ви теж. Бо ми були там разом, наскільки я пам'ятаю.

ГРИШИНА Ю.М. Давайте може тоді, поки є представниця Міністерства освіти, давайте просто звернемо увагу міністерства, що нам дуже мало часу і ми планували найближчі місяці провести активні засідання робочих груп, щоб вирішити це питання. Я на жодній не була поки що.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За планом Сташківа, який на той момент виконував функції заступника міністра по фінансах, ми мали би до кінця лютого вийти на якусь фінальну модель, щоб можна було до кінця березня Кабінетом Міністрів подати проект закону у Верховну Раду.

Було слухне зауваження, просимо пані Анастасію активізувати цю роботу і нас, якщо можна, теж залучити, бо ми все ж таки туди входимо.

Сергій Валерійович Колебошин, а потім Олександр Михайловичу слово дам.

КОЛЕБОШИН С.В. Власне це те ж саме. Ну насправді ж треба розуміти, що концепт, який ми погодимо, не відразу стане грошима в платіжках вчителів, давайте будемо реально дивитись на речі. Ми є Верховною Радою, яка має потім переконати колег, переконати спільноти і проголосувати ці зміни. І це дуже непростий процес. Ми всі пам'ятаємо, з якою складністю у нас відбувалася дискусія в листопаді-грудні.

Тому насправді у нас часу немає, друзі. Колеги по комітету, ми добре знаємо з вами і режим роботи Ради, і кількість засідань, і так далі. Це точно не та історія, яка буде проходити перше і друге читання, скоріше за все це потребуватиме першого, другого читання, довгого обговорення, ще однієї робочої групи вже на базі нашого комітету між першим і другим читанням. У нас часу... От якби ми в кінці лютого виходили на концепт, то я б думав, ну у нас впритик, зараз я навіть не знаю, чи є взагалі у нас цей час?

Тому або ми зараз щось героїчне робимо, або, я думаю, що це буде останнє у чинній системі оплати праці притомне підвищення заробітної плати. Бо така крива система нарахувань доплат, надбавок і так далі, вона не буде витримувати постійного такого набухання, заливання в неї грошей. Бо вона буде просто породжувати ще більші і більші диспропорції між молодими, досвідченими, між

різними предметниками, між вчителями і там технічними працівниками або, наприклад, бібліотекарями і так далі. Це просто катастрофічна буде історія.

Я не знаю, що треба зробити. М'яч наразі не на нашій половині поля, але ми готові бути максимально долучені до роботи, власне всі ми є в цьому чудовому чаті, який називається "Реформа системи оплати праці".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Валерійович.

Олександр Михайлович, будь ласка.

ЯЦУНЬ О.М. Шановні колеги, профспілка є, я ще раз наголошую, соціальним партнером і профільного комітету, і міністерства, і всі ми в одному човні. Тому не потрібно робити якісь водорозділи: молоді, технічні, викладачі, вчителі з досвідом – ми маємо дбати за всіх.

По-друге, якщо уряд вважає, що нова модель оплати праці це краще, ніж пряма дія Закону "Про освіту", то ми будемо, звичайно, працювати і працювати будемо дуже інтенсивно. Ми вже, мабуть, не будемо пролонговувати, ми прострочили всі терміни. Тому я пропоную свою участь, участь наших фахівців для того, щоб інтенсифікувати ці процеси. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Хто ще хоче висловитися з цього питання?

Якщо ні, то можемо переходити до прийняття рішення.

Шановні колеги, вам всім розісланий доволі довгий висновок комітету по результату розгляду питань, порушених в електронній петиції, яка була оприлюднена на офіційному вебсайті Верховної Ради України 19 листопада 2025 року щодо недопущення звуження прав та гарантій освітян. Я не буду його зачитувати, він у вас всіх є. Ми його вже по суті проговорили.

Тому прошу народних депутатів проголосувати за цей висновок. Хто – за, прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

КОЛЕБОШИН С.В. Колебошин – за.

ГРИШИНА Ю.М. Гришина – за.

ПАВЛЕНКО Р.М. Павленко – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.

Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно.

Да, Іване Григоровичу.

КИРИЛЕНКО І.Г. Можна запитання? Я не зрозумів, представники профспілки не входять в робочу групу, яка працює при уряді стосовно удосконалення заробітної плати вчителям?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вони входять, Іване Григоровичу. Просто напевно інші представники, раз у нас є автор петиції, який представляє профспілку міста Києва, то чому не долучити додатково? Я впевнений, що центральна профспілка напевно представлена? Да.

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергію Віталійовичу, якщо не представлені профспілки в урядовій робочій групі, це нонсенс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, Іване Григоровичу, в цьому була ж і суть, що ми доручили уряду, бо в них можливо вийде краще, ніж у нас зробити реформу. Тому подивимось.

КИРИЛЕНКО І.Г. Пам'ятаєте наші дискусії численні? Комітет Верховної Ради, декілька депутатів взяли на себе всю відповідальність за те, що відбулось в голосуванні про бюджет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іване Григоровичу, ви знаєте, чому зробили.

КИРИЛЕНКО І.Г. Це питання урядове.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачили, що це був шанс на той момент це зробити, так, щоб вийти з 1 вересня на три мінімалки. Да, зі зміненими умовами, але це б точно дозволило от з 1 вересня отримувати на руки від 20 тисяч гривень для молодого вчителя, в якого от зараз заробітну плату вже Олександр Михайлович озвучив, та

і ми її знаємо, ми багато разів про це говорили. Але вже є як є. Будемо від цього відштовхуватись. Я б дуже не хотів, щоб насправді ця ініціатива виходила від народних депутатів, тому що то був такий унікальний момент це зробити, але насправді ця реформа повинна готуватись урядом.

КИРИЛЕНКО І.Г. Абсолютно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дали їм доручення, будемо дивитись, візьмемо контрольним питанням, я думаю, що на одному з наступних засідань комітету, а потім будемо говорити з Прем'єром, треба ж рухатись.

КИРИЛЕНКО І.Г. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую, колеги.

Переходимо до останнього питання на сьогодні порядку денного. Пункт третій: про проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів у зв'язку з прийняттям Закону України "Про порядок вирішення окремих питань адміністративно-територіального устрою України" та зміни адміністративно-територіального устрою України (реєстраційний номер 14318), поданий Кабінетом Міністрів України. Доповідачем є представник уряду. Хто від уряду буде представляти цей законопроект?

РУБЧАК М.В. Сергій Віталійович, якщо дозволите, Микола Рубчак – директор департаменту багаторівневого врядування Мінрозвитку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

РУБЧАК М.В. Якщо можна. Перепрошую, шановні народні депутати, керівництво просило взяти участь і детально доповісти. Головне, коротко, не займаючи час цього комітету.

Цей законопроект вдруге вноситься на розгляд уряду у зв'язку з перенесенням після відставки попереднього уряду. Старий номер – 12447. Законопроект спрямований на імплементацію положень Закону "Про порядок вирішення окремих питань адміністративно-територіального устрою", прийнятого Верховною Радою, та вилучення застарілої термінології з чинного законодавства.

Цим законопроектом пропонується внести зміни до шести кодексів та 64 законів в частині вилучення застарілих термінологій і так далі. Зокрема в частині питань освіти вносяться зміни до Закону "Про вищу освіту", "Про освіту", "Про фахову передвищу освіту", якими міняється "селище міського типу" на "селище", "територія ради" міняється на "територію територіальної громади". Також міняються в законодавстві слова "бюджети міст республіканського, обласного значення" на "бюджети Автономної Республіки Крим", "обласний бюджет", "бюджет територіальної громади". Тому це, власне, коротко все.

Готовий відповісти на запитання. Дякую за увагу. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юлія Миколаївна Гришина як голова підкомітету співдоповідач, будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Це останнє питання, я так розумію, на сьогодні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да

ГРИШИНА Ю.М. Добре. Друзі, дуже коротко. Ми детально розглянули цей законопроект на засіданні підкомітету, фактично розглянули всі експертні висновки, вони, можна сказати так, в принципі всі позитивні. Це дійсно законопроект, який просто оновлює законодавство відповідною реформою місцевого самоврядування, яка відбувалася останніми роками. Він абсолютно позитивний, його всі підтримують. Є декілька зауважень щодо термінології, оновлення у ГНЕУ і у Міністерства освіти України, але вони дуже технічні. Всі інші служби, такі як адміністрація Прикордонної служби, Мінфін, Міністерство соціальної політики, Національна академія правових наук – всі підтримують цей законопроект. І ми на засіданні підкомітету прийняли рішення рекомендувати комітету підтримати його за основу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юліє Миколаївно.

Шановні колеги, чи потребує обговорення цей законопроект? Там у Міністерства освіти і науки були технічні правки, ми їх подамо від себе до другого читання по термінології, тому я думаю, що це не є проблемою.

Колеги, немає бажаних виступити? Якщо ні, то переходимо до прийняття рішення. Ставлю на голосування проект рішення комітету. Перше. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту першого частини першої статті 114 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України" проект Закону України (реєстраційний номер 14318), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу. Направити цей висновок та висновок Національної академії правових наук, Міністерства освіти і науки до Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, визначеного головним із підготовки цього законопроекту.

Хто – за, прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ПША Н.Р. Піпа – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто – утримався? Хто – проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одногосно.

І останній пункт порядку денного, "Різне. Чи є у нас сьогодні "Різне"?
Немає.

Дякую кожному за приділений час.

Бажаю всім гарного спокійного, теплого, світлого закінчення. До наступних зустрічей.

На цьому засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій вважається закритим.

Дякую.

До побачення.